

75. [(*)] అతను ('ఖైద్ర్) అన్నాడు: "నేను నీతో అనలేదా, నిశ్చయంగా, నీవు నాతోపాటు ఏ మాత్రం సహానం వహించలేవని?"

76. (మూసా) అన్నాడు: "ఇక ముందు దేన్ని గురించి అయినా నిన్ను అడిగితే నన్ను నీతోపాటు ఉండనివ్వకు. వాస్తవానికి నీవు, నా తరపు నుండి ఇంత వరకు చాలినన్ని సాకులు స్వీకరించావు."

77. ఆ పిదప వారిద్దరూ ముందుకు సాగిపోయి ఒకనగరం చేరుకొని ఆనగరవాసులను బోజన మడి గారు. కాని వారు (ఆనగరవాసులు) వారిద్దరికీ ఆతి ధ్యమివ్వటానికి నిరాకరించారు.³⁰ అప్పుడు వార క్కడ కూలిపో నున్న ఒక గోడను చూశారు. అతను ('ఖైద్ర్) దానిని మళ్ళీ నిలబెట్టాడు. (మూసా) అన్నాడు: "నీవు కోరితే దానికి (ఆ శ్రమకు) ప్రతి ఫలం (వేతనం) తీసుకోని ఉండవచ్చు కదా!"

78. అతను ('ఖైద్ర్) అన్నాడు: "ఇక నేనూ-నీవూ విడిపోవలసిన (సమయం) వచ్చింది. ఇక నీవు సహానం వహించలేక పోయిన విషయాల వాస్తవాలను (తత్వాలను) గురించి నీకు తెలుపుతాను.

79. "ఇక ఆ నావ విషయం: అది సముద్రంలో పనిచేసుకునే కొందరు పేదవారిది. కావున దానిలో లోపం కలిగించగోరాను; ఎందుకంటే వారి వెనుక ఒక క్రూరుడైన రాజు ఉన్నాడు. అతడు (లోపంలేని) ప్రతి నావను బలవంతంగా తీసుకుంటాడు.

80. "ఇక ఆ బాలుని విషయం: అతని తల్లి-దండ్రులు విశ్వాసులు. అతడు తన సత్య-తిరస్కారం మరియు తలబిరుసుతనం వలన వారిని బాధిస్తాడని భయపడ్డాము.

81. "కావున వారిద్దరి ప్రభువు వారికి అతనికి బదులుగా అతనికంటే ఎక్కువ నీతిమంతుడు మరియు కారుణ్యంగలవాడిని ఇవ్వాలని కోరాము.

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ اِنْ سَأَلْتِكْ عَن شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصِجْبِنِي ۚ قَدْ بَلَغْتَ مِن لَدُنِّي عُدْرًا ۝

فَاَنْطَلَقَا ۗ حَتَّىٰ اِذَا اتَيَا اَهْلًا قَرْيَةٍ اسْتَطَعَا اَهْلُهَا فَاَبَوْا اَنْ يُضَيِّفُوْهُمَا فَوَجَدَا فِيْهَا جِدَارًا يُرِيْدُ اَنْ يَنْقُضَ فَاَقَامَهُ ۗ قَالَ لَوْ شِئْتُمْ لَنَخَذْتُمْ عَلَيْهِ اِجْرًا ۝

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۗ سَأُنَبِّئُكَ بِتَاوِيْلٍ مَّا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

اَمَّا السَّفِيْنَةُ فَكَانَتْ لِمَسٰكِيْنٍ يَعْمَلُوْنَ فِي الْبَحْرِ فَاَرَدْتُ اَنْ اَعِيْبَهَا وَكَانَ وَّرَآءَهُمْ مِّلْكٌ يَّاخُذُ كُلَّ سَفِيْنَةٍ غَصْبًا ۝

وَ اَمَّا الْغُلْمُ فَكَانَ اَبُوْهُ مُؤْمِنًا وَّ فَخْشِيْنًا اَنْ يُرْهَقَهَا طُغْيَانًا وَّ كُفْرًا ۝

فَاَرَدْنَا اَنْ يُبَدِّلَهَا رَبُّهَا خَيْرًا ۗ اِنَّهُ زَكُوٰةٌ وَّاَقْرَبُ رُحْمًا ۝

30) దైవప్రవక్త('స'అస)ప్రవచనం: అల్లాహ్(సు.త.)ను, పరలోకాన్ని విశ్వసించేవాడు, తన అతి ధిని ఆదరించాలి, ఆతి ధ్యమివ్వాలి.' (ఫైద్ అల్-ఖదిర్. ఫర్ఖ్ అల్-జామ్ అస్స'గిర్- 5/209).

82. "ఇక ఆ గోడ విషయం: అది ఈ పట్టణంలోని ఇద్దరు అనాథబాలురకు చెందినది. దానిక్రింద వారి ఒకనిది(పాతబడి)ఉంది. మరియు వారితండ్రి పుణ్య పురుషుడు. ఆ ఇద్దరు బాలురు యుక్త వయస్కులైన పిదప - నీ ప్రభువు కారుణ్యంగా - తమ నిధిని, వారు త్రవ్వితీసుకోవాలని, నీ ప్రభువు సంకల్పం. ఇదంతా నా అంతట నేను చేయలేదు. నీవు సహనం వహించలేనివిషయాల వాస్తవం(తల్తల్లి) ఇదే!"

83. మరియు వారు నిన్ను జు'ల్-ఖర్నైన్ ను³¹ గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో అను: "అతనిని గురించి జ్ఞాపక ముంచుకోదగిన విషయాన్ని నేను మీకు వినిపిస్తాను."

84. నిశ్చయంగా, మేము అతని (అధికారాన్ని) భూమిలో స్థాపించాము మరియు అతనికి ప్రతిదానిని పొందే మార్గాన్ని చూపాము.³²

85. అతను ఒక మార్గం మీద పోయాడు.

86. చివరకు సూర్యుడు అస్తమించేటట్లు (కనబడే) స్థలానికి చేరాడు. దానిని (సూర్యుణ్ణి) నల్లటి బురదవంటి నీటి చెలిమిలో మునుగు తున్నట్లు చూశాడు.³³ మరియు అక్కడొక జాతి వారిని చూశాడు. మేము అతనితో అన్నాము:³⁴ "ఓ జు'ల్-ఖర్నైన్! నీవు వారిని శిక్షించవచ్చు. లేదా, వారి యెడల ఉదార వైఖరిని అవలంబించవచ్చు!"

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنِّي وَرَبِّكَ وَمَا فَعَلْتَهُ عَن أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٣١﴾
 وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٣٢﴾
 إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٣٣﴾
 فَاتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٣٤﴾
 حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّمَا أَنْتَ تُعَدِّبُ وَإِنَّمَا أَنْتَ تَتَّخِذُ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٣٥﴾

31) జు'ల్-ఖర్నైన్: అంటే రెండు కొమ్ములున్నవాడు.
 32) అన్-సబబు: త్రాడు. ఇక్కడ తానుకోరిన దానిని పొందేమార్గాన్ని అన్వేషించడమని అర్థం.
 33) 'బనున్: సముద్రం లేక చెలిమి. 'హబిఅతిన్: బురద. వజడ: పొదాడు, చూశాడు, కనుగొన్నాడు. అతడు పూర్తి పశ్చిమదిశకు పోయిన తరువాత అక్కడ ఒక సముద్రం లేక చెలిమిను చూశాడు. దాని నీరు నల్లబురదగా కనిపించింది, దాని తరువాత అతనికి ఏమీ కనిపించక అస్తమయ్యే సూర్యుడు మాత్రమే కనిపించాడు. సముద్రపు ఒడ్డున నిలబడి అస్తమించే సూర్యుణ్ణి చూస్తే, సూర్యుడు ఆ సముద్రంలో మునిగిపోతున్నట్లు కనబడటం మనం చూస్తున్న విషయమే! భూమి గుండ్లంగా ఉన్నదనటానికి ఇదొక నిదర్శనం.
 34) ఖుల్పా: మేమన్నాము, అంటే అల్లాహులతో ఆలా అతనికి వోహో ద్వారా తెలిపాడు. అంటే, అతడు ప్రవక్త కావచ్చని కొందరు భావిస్తారు. అతనిని ప్రవక్తగా పరిగణించనివారు; ఆ కాలపు ప్రవక్తద్వారా అతనికి సందేశం ఇవ్వబడిందని అంటారు.

87. అతను అన్నాడు: "ఎవడైతే దుర్మార్గం చేస్తాడో మేము అతనిని శిక్షిస్తాము. ఆ పిదప అతడు తన ప్రభువు వైపునకు మరలింపబడతాడు. అప్పుడు ఆయన అతనికి ఘోరమైన శిక్ష విధిస్తాడు.

88. "ఇక ఎవడైతే! విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తాడో అతనికి మంచి ప్రతిఫలముంటుంది. మేము అతనిని ఆజ్ఞాపించినపుడు, సులభతరమైన ఆజ్ఞనే ఇస్తాము."

89. తరువాత అతను మరొక మార్గం మీద పోయాడు.

90. చివరకు సూర్యుడు ఉదయించేటట్లు (కనపడే) స్థలానికి చేరాడు. అక్కడ అతను దానిని (సూర్యుణ్ణి) ఒక జాతిపై ఉదయించడం చూశాడు. వారికి మేము దాని (సూర్యుని) నుండి కాపాడు కోవటానికి ఎలాంటి చాటు (రక్షణ) నివ్వలేదు.³⁵

91. ఈ విధంగా! వాస్తవానికి, అతనికి (జుల్-ఖుర్సైన్ కు) తెలిసిఉన్న విషయాలను గురించి మాకు బాగా తెలుసు.

92. ఆతరువాత అతను మరొక మార్గం మీద పోయాడు.

93. చివరకు అతను రెండుపర్వతాల మధ్య చేరాడు. వాటి మధ్య ఒక జాతి వారిని చూశాడు. వారు అతని మాటలను అతి కష్టంలో అర్థంచేసుకో గలిగారు.³⁶

94. వారన్నారు: "ఓ జుల్-ఖుర్సైన్! వాస్తవానికి యూజుజ్ మరయు మూజుజ్ లు,³⁷ ఈ

قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نَعَذِّبُهُ ثُمَّ

يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا ﴿٨٧﴾

وَ أَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ

جَزَاءُ الْحُسْنَىٰ ۗ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ

أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا

تَظْلَعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ

دُونِهَا سَبِيلًا ﴿٩٠﴾

كَذَلِكَ ۗ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ

مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ

يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾

قَالُوا يَا لَيْدَا الْقُرَيْنِ إِنَّ يَا جُوجَ وَ

مَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ

35) ఆ జాతివారు ఇంట్లో నివసించేవారు కాదు. మైదానాలలో నివసించేవారు. మరియు వారు బట్టలు కూడా ధరించకుండా నివసించే ఆదివాసులు.

36) ఆ జాతి వారు తమ భాష తప్ప ఇతరుల భాషను అర్థంచేసుకోలేరు. కావున వారు అతని మాటలను అర్థం చేసుకోలేకపోయారు.

37) వీరి గాథ బైబిల్ లో కూడా పేర్కొనబడింది. చూడండి, యెహెజ్కేలు-(Ezekiel), 38:2 మరియు 39:6. ఇంకా ఇతర చోట్లలో కూడా వీరి విషయం పేర్కొనబడింది. చూడండి, యోహాను ప్రకటన-(Revelation of St. john), 20:8.

చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు వీరిని మంగోలులు లేక టాటార్లు (Mongols or Tatars) కావచ్చని అంటారు. వీరు అసత్యవాదులు మరియు అంతిమ గడియకు ముందు భూమిలో కళ్లీలం

భూభాగంలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తున్నారు. అయితే నీవు మాకూ మరియు వారికీ మధ్య ఒక అడ్డుగోడను నిర్మించ టానికీ, మేము నీకేమైనా శుక్లం చెల్లించాలా?"

95. అతను అన్నాడు: "నా ప్రభువు ఇచ్చిందే నాకు ఉత్తమమైనది. ఇక మీరు మీ శ్రమద్వారా మాత్రమే నాకు సహాయపడితే, నేను మీకూ మరియు వారికీ మధ్య అడ్డుగోడను నిర్మిస్తాను.

96. "మీరు నాకు ఇనుప ముద్దలు తెచ్చి ఇవ్వండి." అతను ఆ రెండు కొండలమధ్య ఉన్న సందును మూసిన తరువాత వారితో అన్నాడు: "అగ్నిరగిలించండి." అది ఎర్రని నిప్పుగా మారిన తరువాత, అన్నాడు: "ఇక కరిగిన రాగిని తీసుకు రండి, దీనిమీద పోయటానికీ."

97. ఈ విధంగా వారు (యూజుజ్ మరియు మూజుజ్) దానిపై నుండి ఎక్కి రాలేకపోయారు. మరియు దానిలో కన్నం కూడా చేయలేక పోయారు.

98. అతను (జుల్-ఖుర్నైన్) అన్నాడు: "ఇది నా ప్రభువు యొక్క కారుణ్యం. కాని నా ప్రభువు వాగ్దానపు ఘడియ వచ్చినపుడు ఆయన దీనిని బూడిదగా మార్చివేస్తాడు. మరియు నా ప్రభువు వాగ్దానం నిజమై తీరుతుంది." (1/8)

99. * మరియు ఆ (యూజుజ్ మరియు మూజుజ్) బయటికి వచ్చిన రోజు మేము వారిని అలలవలె ఒకరి మీద ఒకరు పడటానికి వదిలివేస్తాము. మరియు బాకా ('సూర్) ఊదబడి నప్పుడు వారందరినీ ఒకచోట సమావేశపరుస్తాము.

نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ۗ

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ رَدْمًا ۚ

أَتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ اتُّونِي أَفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ۖ

فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ۗ

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ۖ

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ۗ

రేకెత్తించి మానవ నాగరికతను నాశనం చేస్తారు. ఇంకా చూడండి, 21:96-97. వాస్తవం అల్లాహ్ (సు.త.)కే తెలుసు. 'సహీహ్ బుఖారీ మరియు ముస్లింలలో ఇలా ఉంది: 'యూజుజ్ మాజుజ్ లు,' రెండు మానవజాతులు. వారి సంఖ్య ఇతర మానవుల కంటే అధికముగా ఉంటుంది. మరియు వారితోనే నరకం అత్యధికంగా నిండుతుంది.

100. మరియు ఆ రోజున మేము సత్య-తిరస్కారులకు నరకాన్ని స్పష్టంగా చూసేందుకు వారి ముందుకు తెస్తాము.

101. అలాంటి వారికి, ఎవరి కన్నులైతే, మా హిలోపదేశం పట్ల కప్పబడి ఉన్నాయో మరియు వారికి, ఎవరైతే (దానిని) ఏ మాత్రమూ వినటానికి కూడా ఇష్టపడలేదో!

102. ఏమీ? ఈ సత్య-తిరస్కారులు నన్ను వదలి, నా దాసులను తమ స్నేహితులుగా (సంరక్షకులుగా) చేసుకోవడం భావించారా? నిశ్చయంగా, మేము సత్య-తిరస్కారుల ఆతిథ్యం కొరకు నరకాన్ని సిద్ధపరచి ఉంచాము.

103. వారిలో అను: "కర్మలను బట్టి అందరికంటే ఎక్కువ నష్టపడేవారు ఎవరో మీకు తెలుపాలా?"

104. "ఎవరైతే ఇహలోక జీవితంలో చేసే కర్మలన్నీ వ్యర్థమైనా, తాము చేసేవన్నీ సత్కార్యాలే, అని భావిస్తారో!"

105. "వీరే తమ ప్రభువు సూచనలను మరియు ఆయనను కలుసుకోవలసి వున్నదనే విషయాన్ని తిరస్కరించిన వారు. కావున వారి కర్మలన్నీ వ్యర్థమయ్యాయి. కాబట్టి మేము పునరుత్థాన దినమున వారి కర్మలకు ఎలాంటి విలువ (తూకము) నివ్వము.

106. "అదే వారి ప్రతిఫలం, నరకం! ఎందుకంటే వారు సత్యాన్ని తిరస్కరించారు మరియు నా సూచనలను మరియు నా సందేశహారులను పరిహసించారు.

وَ عَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ
عَرْضًا ۝

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنِ
ذِكْرِي وَ كَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ
سَمْعًا ۝

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا
عِبَادِي مِنْ دُونِ آلِهَاتِنَا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ۝

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ
أَعْمَالًا ۝

الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَ هُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
يُحْسِنُونَ صُنْعًا ۝

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَ
لِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ
لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا ۝

ذَلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ
اتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ۝

107. "నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! వారి ఆతిథ్యం కొరకు ఫీర్దౌస్ స్వర్గ వనాలు ఉంటాయి.³⁸

108. "వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు, వారు అక్కడి నుండి వేరగుటకు ఇష్టపడరు."

109. వారిలో అను: "నా ప్రభువు మాటలను వ్రాయటానికి, సముద్రమంతా సిరాగా మారి పోయినా - నా ప్రభువు మాటలు పూర్తికాకముందే - దానికి తోడుగా దాని వంటి మరొక సముద్రాన్ని తెచ్చినా, అది కూడా తరిగిపోతుంది."³⁹

110. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇంకా ఇలా అను: "నిశ్చయంగా, నేను కూడా మీలాంటి ఒక మానవుడనే! నాపై దివ్యజ్ఞానం (హామీ) అవతరింప జేయబడింది. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్యదేవుడు ఆ ఏకైక దైవం (అల్లాహ్) మాత్రమే! కావున తన ప్రభువును కలుసుకోవాలని ఆశించేవాడు సత్కార్యాలు చేయాలి. మరియు ఆరాధనలో తన ప్రభువుతో పాటు మరెవ్వరినీ భాగస్వాములు (షరీక్లు) గా కల్పించుకోరాదు."

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۖ
خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا
جُزْءًا ۖ
قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدادًا لَكَلِمَاتِ رَبِّي
لَنفَدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ
رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ۗ
قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَىٰ
أَنَّمَآ إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ
يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا
صَالِحًا وَ لَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ
أَحَدًا ۝

*****

38) జన్నతుల్-ఫీర్దౌస్: ఇది అన్నిటి కంటే ఉత్తమమైన స్వర్గం. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'మీరు ఎల్లప్పుడు జన్నతుల్-ఫీర్దౌస్ కొరకే ప్రార్థించండి.' ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ).

39) చూడండి, 31:27.

***

19. సూరహ్ మర్యమ్

జ'అఫర్ బిన్-అబ్-తాలిబ్ (ర'ది.అ.) 'హబషా (Abyssinia)కు వలస పోయినప్పుడు, 'హబషా రాజు నజాషీ (Negus) సభలో సూరహ్ మర్యమ్ మొదటి భాగం చదివి వినిపిస్తారు. అప్పుడు వారందరి గడ్డాలు కన్నీరుతో నిండుతాయి. అప్పుడతడు అంటాడు: 'ఖుర్ఆన్ మరియు 'ఈసా ('అ.స.) తెచ్చిన గ్రంథం రెండూ ఒకేజ్యోతి యొక్క కిరణాలు.' (ఫ'త్త' అల్-ఖుద్దీర్). 98 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు 16వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది ఈ సూరహ్ హిజ్రత్ కు దాదాపు 7-8 సంవత్సరాలకు ముందు మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో సయ్యిదా మర్యమ్, ఆమె కుమారులు 'ఈసా, షోషకులు 'జకరియ్యా మరియు అతని కుమారులు య'హ్య (అల్-హిమ్.స.)ల గాథలున్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. కాఫ్ - హా - యూ - ఖా - సాద్.
2. ఇది నీ ప్రభువు తన దాసుడైన 'జకరియ్యాపై చూపిన కారుణ్య ప్రస్తావన.
3. అతను తన ప్రభువును రహస్యంగా (ఎకాంతంలో) మొరపెట్టుకుంటూ!
4. ఇలా ప్రార్థించాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నా ఎముకలు బలహీనమైపోయాయి మరియు నా తల (వెంట్రుకలు) ముసలితనం వల్ల తెల్లబడి మెరిసి పోతున్నాయి. మరియు ఓ నా ప్రభూ! నిన్ను వేడుకోని నేను ఎన్నడూ నిష్ఫలుడను కాలేదు!
5. "మరియు వాస్తవానికి, నా తరువాత నా బంధువులకు (ఎమిచేస్తారో అని) నేను భయపడు తున్నాను. నా భార్యనేమో గొడ్డాలు. కావున (నీ అనుగ్రహంతో) నాకు ఒక వారసుణ్ణి ప్రసాదించు.
6. "అతడు నాకు మరియు య'అఖూబ్ సంతతి వారికి వారసుడవుతాడు. మరియు ఓ నా ప్రభూ! అతనిని నీకు ప్రీతిపాత్రునిగా చేసుకో!"
7. (అతనికి ఇలా జవాబివ్వబడింది): "ఓ 'జకరియ్యా! నిశ్చయంగా, మేము నీకు య'హ్య అనే పేరుగల ఒక కుమారుని శుభవార్తను

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
كَهَيْعِصَ ۞

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدًا زَكِرِيَّا ۞

إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ۞

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَ
اشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ

بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ۞

وَ إِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَ
كَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ

لَدُنْكَ وَبِيًّا ۞

يُرِثُنِي وَيُرِثْ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ ۚ وَ
اجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ۞

يُزَكِّرِيَا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ
يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ

ఇస్తున్నాము.¹ ఇంతకు పూర్వం మేము ఈ పేరు ఎవ్వరికీ ఇవ్వలేదు."

8. (జకరియ్యా) అన్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగుతాడు? నా భార్యనేమో గొడ్డాలు,² మరియు నే నేమో వృద్ధాప్యంతో క్షీణించి (దుర్బలుడనై) పోయాను?"

9. ఇలా జవాబిచ్చాడు: "అలాగే అవుతుంది నీ ప్రభువు ఇలా అంటున్నాడు: 'ఇది నాకు సులభం మరియు వాస్తవానికి ఇంతకుముందు నీవు ఏమీ లేనప్పుడు, నేను నిన్ను సృష్టించాను కదా!'"

10. (జకరియ్యా) అన్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నాకొక గుర్తును నియమించు." ఇలా జవాబు ఇవ్వబడింది: "నీ గుర్తు ఏమిటంటే! నీవు స్వస్థతలో ఉండకూడా వరుసగా మూడు రాత్రులు (దినములు) ప్రజలతో మాట్లాడలేవు."³

11. ఆ పిదప అతను (జకరియ్యా) తన ప్రార్థనాలయం నుండి బయటికి వచ్చి తన జాతి వారికి, సైగలతో ఉదయమూ మరియు సాయంత్రమూ, ఆయన (ప్రభువు) పవిత్రతను కొనియాడండని సూచించాడు.

12. (అతని కుమారునితో ఇలా అనబడింది): "ఓ య'హ్యో! ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని గట్టిగాపట్టుకో." మరియు మేము అతనికి బాల్యంలోనే వివేకాన్ని⁴ ప్రసాదించాము.

13. మరియు మా తరపు నుండి కనికరాన్ని, పరిశుద్ధతను ఒసంగాము మరియు అతను దైవబీతి గలవాడు.

سَيِّئًا
قَالَ رَبِّ اَنْى يَكُون لِى عُلْمٌ وَّ كَانَتْ
اُمْرَاتى عَاقِرًا وَّ قَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ

عَتِيًّا

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْنٍ وَّ
قَدْ خَلَقْتَنى مِنْ قَبْلُ وَّ لَمْ تَكُنْ

شَيْئًا

قَالَ رَبِّ اجْعَل لى آيَةً قَالَ اَتىنكَ اِلَّا

تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ
فَاَوْحَى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوْا بُكْرَةً وَّ

عَشِيًّا

يُحِيْبى خِذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَّ اَتَيْنَهُ

الْحُكْمَ صَبِيًّا

وَّ حَنَاْنَا مِنْ لَدُنَّا وَّ زَكُوَّةً وَّ كَانَ

تَقِيًّا

1) చూడండి, 3:39.

2) 'జకరియ్యా' ('అ.స.) భార్య, మర్యమ్ ('అ.స.) తల్లియొక్క సోదరిమణి అని కొందరంటారు. చూడండి, 3:37 వ్యాఖ్యానం 24. మరికొందరు ఆమె మర్యమ్ ('అ.స.) తండ్రి 'ఇమ్మాన్' కూతురని అంటారు. అంటే య'హ్యో ('అ.స.) మరియు 'ఈసా' ('అ.స.) అక్కా-చెల్లెళ్ళ కుమారులు, అంటే కజన్లు. ('స'హీ'హ్ అ'హాదీస్ల ఆధారంగా, ఫ'త్వ్ అల్-ఖుదీర్).

3) చూడండి, 3:41.

4) అల్-హుక్మ: అంటే జ్ఞానం, తెలివి, నిర్ణయసామర్థ్యం, గ్రంథాన్ని అర్థంచేసుకునే శక్తి, మొదలైన వన్నీ అని ఇమామ్ షాకాని అభిప్రాయం.

14. మరియు తన తల్లి-దండ్రుల పట్ల కర్తవ్య పాలకుడు మరియు అతను హింసాపరుడు గానీ, అవిధేయుడు గానీ కాడు.

15. మరియు అతను పుట్టిన రోజూ మరియు అతను మరణించే రోజూ మరియు అతను బ్రతికించి మరల లేపబడే రోజూ అతనికి శాంతి కలుగు గాక! ⁵

16. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో ఉన్న మర్యమ్ (గాథను) ప్రస్తావించు. ఆమె తన కుటుంబంవారిని విడిచి తూర్పుదిశలో ఒక స్థలానికి వెళ్ళి పోయింది.

17. అక్కడ ఆమె వారినుండి ఏకాంతంలో ఒక అడ్డుతెర కట్టుకొని ఉండసాగింది. అప్పుడు మేము ఆమె వద్దకు మా దూత (జబ్రిల్)ను పంపాము.⁶ అతను ఆమె ముందు సంపూర్ణ మానవఆకారం (రూపం)లో ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

18. (మర్యమ్) ఇలా అన్నది: "ఒకవేళ నీవు దైవబీతి గలవాడవే అయితే! నిశ్చయంగా, నేను నీ నుండి (రక్షించబడటానికి) అనంత కరుణామయుని శరణు వేడుకుంటున్నాను."

19. (దేవదూత ఇలా) జవాబిచ్చాడు: "నిశ్చయంగా, నేను నీప్రభువుయొక్క సందేశహరుడను! నీకు ఒక సుశిలుడైన (నీతిమంతుడైన) కుమారుని (సందేశాన్ని) ఇవ్వటానికి పంపబడ్డాను."

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا
عَصِيًّا ﴿١٤﴾

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَ يَوْمَ يَمُوتُ
وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾

وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ اتَّيَبَدَتْ
مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا
فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا
بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ
كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكَ
غُلَامًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾

5) ఎందుకంటే ఈ 3 దినాలు మానవుని కొరకు ఎంతో కష్టదాయకమైనవి మరియు భయంకరమైనవి.

6) రూఫున్: దివ్యజ్ఞానం (వహీ)గా లేక దానిని తెచ్చే దేవదూత జబ్రిల్ ('అ.స.)గా ఉపయోగించబడింది. ఇక్కడ దేవదూత జబ్రిల్ ('అ.స.)గా ఉపయోగించబడింది.

రూఫుల్ ఖుద్ధ్: అని, 2:87, 253, 5:110 మరియు 16:102లలో జబ్రిల్ ('అ.స.) కొరకు నాలుగు చోట్లలో వాడబడింది.

రూఫుల్ అమీన్: అని 26:193లో జబ్రిల్ ('అ.స.) కొరకు వాడబడింది.

అర్-రూఫు: అని ఇక్కడ, 78:38 మరియు 97:4లలో జబ్రిల్ ('అ.స.) కొరకు మూడు చోట్లలో వాడబడింది, అవతరణలో మొదటిసారిగా 97:4లో వచ్చింది.

అర్-రూఫు: అంటే దివ్యజ్ఞానమని, 16:2, 40:15, 42:52లలో మూడుచోట్లలో వాడబడింది.

20. ఆమె ఇలా ప్రశ్నించింది: "నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగుతాడు? నన్ను ఏ మానవుడూ ముట్టుకోలేదే! మరియు నేను చెడు నడవడిక గలదానిని కూడా కాను!"

21. అతను అన్నాడు: "అలాగే అవుతుంది! నీ ప్రభువు అంటున్నాడు: 'అది నాకు సులభం! మేము అతనిని, మానుండి ప్రజలకు ఒక సూచనగా మరియు కారుణ్యంగా పంపుతున్నాము.' మరియు (నీ ప్రభువు) ఆజ్ఞ నెరవేరి తీరుతుంది." (1/4)

22. * తరువాత మర్యమ్ ఆ బాలుణ్ణి గర్భంలో భరించి, అతనిలో ఒక దూరమైన స్థలానికి వెళ్ళిపోయింది.

23. తరువాత ప్రసవవేదనలో ఆమె ఒక ఖర్జూరపు చెట్టు మొదలు దగ్గరికి చేరుకొని ఇలా వాపోయింది: "అయ్యో! నా దౌర్భాగ్యం, దీనికి ముందే నేను చనిపోయివుంటే! మరియు నామ రూపాలు లేకుండా నశించిపోతే ఎంత బాగుండేది!"

24. అప్పుడు క్రిందినుండి ఒకధ్వని వినిపించింది: "నివు దుఃఖించకు! వాస్తవంగా, నీ ప్రభువు, నీ క్రింద (దగ్గరగా) ఒక సెలయేరు సృష్టించాడు;

25. "మరియు నీవు ఈ చెట్టు మొదలు పట్టి ఊపితే నీవై తాజా ఖర్జూరపు పండ్లు రాలుతాయి.

26. "కావున నీవు తిను, త్రాగు, నీకళ్ళను చల్ల బరచుకో! ఇక ఏ మానవుణ్ణి చూసినా అతనిలో (నైగలలో): 'నేను నా కరుణామయుని కొరకు ఉపవాసమున్నాను, కావున ఈ రోజు నేను ఏ మానవునిలో మాట్లాడను.' అని చెప్పు."

27. తరువాత ఆమె ఆ బాలుణ్ణి తీసుకొని తన జాతివారివద్దకు రాగా! వారన్నారు: "ఓ మర్యమ్! వాస్తవానికి నీవు నింద్యమైన (పాపమైన) పని చేశావు!

28. "ఓహారూన్ సోదరీ! నీతండ్రి చెడ్డవాడుకాదు

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَعَلَّمُ وَ لَمْ

يَسْسُئُنِي بَشْرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ۝

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَٰئِنِ

وَلَنَجْعَلَ لَآيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَ

كَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ۝

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهَا مَكَانًا قَصِيًّا ۝

فَاجَاءَهَا الْبَخَّاسُ إِلَىٰ جُدْعِ النَّخْلَةِ

قَالَتْ يَا أَيُّتَنِي مَثُ قَبْلُ هَٰذَا وَكُنْتُ

نَسِيًّا مِّنْ نِّسَاءِ ۝

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ

جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ۝

وَ هُزِّي إِلَيْكِ بِجُدْعِ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ

عَلَيْكِ رِطَابًا جَبِيًّا ۝

فَكُلِي وَ اشْرَبِي وَ قَرِّي عَيْنًا فَمَا

تَرِينَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُوِي إِلَيَّ

نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أَكْلِمَ

الْيَوْمَ أَنْسِيًّا ۝

قَالَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحِبُّهُ قَالُوا يَبْرِيْمُ

لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ۝

يَأْتُكَ هَرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأًا

7) హారూన్ సోదరీ! అంటే ఆమెకు హారూన్ అనే సవతి (అర్ధ) సోదరుడు ఉండవచ్చు, లేదా మూసా (అ.స.) సోదరుడు హారూన్తో సంబంధం ఉన్నందున అలా పిలువబడి ఉండవచ్చు! తమ వంశంలోని పెద్దవాని పేరుతో పిలువబడటం ఆచారమే. (ఇబ్నె-కసీర్ మరియు ఐసర్ అల్-తఫ్హీర్). చూడండి, 3:37 వ్యాఖ్యానం 24.

మరియు నీ తల్లి కూడా చెడునడతగలది కాదే!"

29. అప్పుడొక అతని (ఆ బాలుని) వైపు నైగ చేసింది. వారన్నారు: "అట్లాలో వున్న ఈ బాలునితో మేమెలా మాట్లాడగలము?"

30. (ఆ బాలుడు) అన్నాడు: "నిశ్చయంగా, నేను అల్లాహ్ దాసుణ్ణి. ఆయన నాకు దివ్య గ్రంథాన్నిచ్చి, నన్ను ప్రవక్తగా నియమించాడు.

31. "మరియు నేనెక్కడున్నా సరే ఆయన నన్ను శుభవంతునిగా చేశాడు; నేను బ్రతికి వున్నంత కాలం సమాజ్ చేయమని మరియు విది దానం (జకాత్) ఇవ్వమని నన్ను ఆదేశించాడు.

32. "మరియు నన్ను నా తల్లి యెడల కర్తవ్య పాలకునిగా చేశాడు. నన్ను దౌర్జన్యపరునిగా, దౌర్భాగ్యునిగా చేయలేదు.

33. "మరియు నేను పుట్టిన రోజూ మరియు నేను మరణించే రోజూ మరియు నేను సజవుడనై మరల లేవే రోజూ, నాకు శాంతి కలుగు గాక!"

34. ఇతనే మర్యమ్ కుమారుడు ఈసా! ఇదే సత్యమైన మాట, దీనిని గురించే వారు వాదు లాడుతున్నారు (సందేహంలో పడి ఉన్నారు).

35. ఎవరినైనా కుమారునిగా చేసుకోవటం అల్లాహ్ కు తగినపని కాదు. ఆయన స్వర్ష లోహాలకు అతీతుడు, ఆయన ఏదైనా చేయ దలుచుకుంటే, దానిని కేవలం: "అయిపో!" అని అంటాడు, అంతే అది అయిపోతుంది. ⁸

36. (ఈసా అన్నాడు): "నిశ్చయంగా అల్లాహ్ యే నాప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు, కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఇదే ఋజు మార్గము."

37. తరువాత విభిన్న (క్రైస్తవ) వర్గాల వారు (ఈసాను గురించి) పరస్పర అభిప్రాయభేదాలు

سَوَّءٍ وَمَا كَانَتْ أُمًّاكِ بَعِيًّا ۝

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ

كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ۝

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَ

جَعَلَنِي نَبِيًّا ۝

وَجَعَلَنِي مُبْرَكًا آيَةً مَا كُنْتُ وَاوْصِيَنِي

بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۝

وَبِرًّا بِوَالِدَيْهِ ۝ وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا

شَقِيًّا ۝

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ

أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ۝

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قَوْلَ الْحَقِّ

الَّذِي فِيهِ يَبْتَرُونَ ۝

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَّلَدٍ

سُبْحٰنَهُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ

لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هٰذَا

صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ۝

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ

8) అల్లాహుత'అలా ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు. తాను చేయదలచుకున్న దానిని: 'అయిపో!' అని అనగానే, అది అయిపోతుంది. అలాంటప్పుడు ఆయన (సు.త.)కు సంతానపు అవశ్యకత ఎలా ఉంటుంది. అల్లాహుత'అలాకు సంతానముందని భావించేవారు ఆయన (సు.త.) శక్తి సామర్థ్యాలను విశ్వసించనట్టి! అది సత్యతిరస్కారం.

నెలకొల్పుకున్నారు. కావున ఈ సత్య-
తిరస్కారులకు ఆ మహాదినపు దర్శనం
వినాశాత్మకంగా ఉంటుంది.⁹

38. వారు మా ముందు హాజరయ్యేరోజున వారి
చెవులు బాగానే వింటాయి మరియు వారి కండ్లు
కూడా బాగానే చూస్తాయి. కాని ఈనాడు ఈ దుర్మా
ర్గులు స్పష్టమైన మార్గబ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నారు.¹⁰

39. మరియు వారిని (రాబోయే) ఆ పశ్చాత్తాప
పడవలసిన దినాన్ని¹¹ గురించి హెచ్చరించు.
అప్పుడు పరిణామం నిర్ణయించబడి ఉంటుంది.¹²
(ఇప్పుడైతే) వారు ఏమరుపాటులో పడి ఉన్నారు,
కావున వారు విశ్వసించడం లేదు.

40. నిశ్చయంగా, భూమికి మరియు దానిపై
వున్న వారికి వారసులం మేమే! వారందరూ మా
వైపునకే మరలింపబడతారు.

41. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో వున్న
ఇబ్రాహీమ్ గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా,
అతను సత్యవంతుడైన దైవప్రవక్త.

42. అతను తన తండ్రితో ఇలా అన్నప్పుడు:
"ఓ నాన్నా! వినలేని మరియు చూడలేని మరియు

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدٍ

يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٨﴾

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونا

لِكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ

مُبِينٍ ﴿٣٩﴾

وَ أَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ

الْأَمْرُ وَ هُمْ فِي غَفْلَةٍ وَ هُمْ لَا

يُؤْمِنُونَ ﴿٤٠﴾

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَ مَنْ عَلَيْهَا وَ

إِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤١﴾

وَ أَذْكَرٌ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ ۖ إِنَّهُ كَانَ

صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤٢﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا

يَسْمَعُ وَ لَا يُبْصِرُ وَ لَا يُغْنِي عَنْكَ

9) యూదులు 'ఈసా' (అ.స.)ను మాంత్రికుడు, యూసుఫ్ నజ్జార్ కుమారుడు అన్నారు.
ఫ్రాట్స్టెంట్ క్రైస్తవులు అతనిని అల్లాహ్ (సు.త.) కుమారుడు అన్నారు. కేథోలిక్ తిగవారు
అతను ముగ్గురు దైవాలలో - అంటే అల్లాహ్ (సు.త.), జెబ్రెల్ ('అ.స.) మరియు 'ఈసా' (అ.స.)
ముగ్గురిలో మూడవవారు అన్నారు. ఆర్థోడాక్స్ తిగవారు అతనిని స్వయం దేవుడు (God
అల్లాహ్) అన్నారు. (ఫుల్త్ అల్-ఖదిర్ మరియు అయిసర్ అల్-తఫాసీల్).

10) కాని వారి వినడం మరియు చూడడం పునరుత్థాన దినమున వారికి ఏమీ పనికిరావు.

11) యోమల్-హానరత్: పశ్చాత్తాపపడే దినం అంటే పునరుత్థానదినము.

12) పునరుత్థాన దినమున స్వర్గానికి అర్హులైన వారిని స్వర్గానికి మరియు నరకానికి అర్హులైన
వారిని నరకానికి పంపిన తరువాత మరణం ఒక గొర్రె ఆకారంలో తీబడుతుంది. దానిని స్వర్గ
నరకాల మధ్య నిలబెట్టబడి, స్వర్గ-నరక వాసులలో: 'దీనిని ఎరుగుదురా?' అని ప్రశ్నించగా
వారు: 'అవును, ఇది మరణం.' అని అంటారు. వారి సమక్షంలో అది వధింపబడుతుంది.
అప్పుడు స్వర్గవాసులలో ఇలా అనబడుతుంది: 'స్వర్గవాసులారా! మీ కొరకు స్వర్గ జీవితం
కలకాలం ఉంటుంది.' మరియు నరకవాసులలో అనబడుతుంది: 'మీకు ఈ నరకశిక్ష ఎల్లప్పుడూ
ఉంటుంది.' మరియు మీకెవ్వరికీ ఇక చావురాదు. ('సహీహ్ బుఖారీ).

నీకు ఏ విధంగానూ సహాయపడలేని వాటిని, నీ వెందుకు ఆరాధిస్తున్నావు?

43. "ఓ నాన్నా! వాస్తవానికి, నావద్దకు వచ్చిన జ్ఞానం నీ వద్దకు రాలేదు, కావున నీవు నన్ను అనుసరిస్తే, నేను నీకు సరైనమార్గం చూపుతాను.

44. "ఓ నాన్నా! నీవు ఖైతాన్ అరాధించకు, నిశ్చయంగా ఖైతాన్ అనంత కరుణామయుణ్ణి ఉల్లంఘించాడు.

45. "ఓ నాన్నా! నిశ్చయంగా, నీవు అనంత కరుణామయుని శిక్షకు గురి అయ్యి ఖైతాను యొక్క స్నేహితుడవు (సహచరుడవు) వలె అయిపోతావేమోనని నేను భయపడుతున్నాను!"

46. (అతని తండ్రి) అన్నాడు: "ఓ ఇబ్రాహీమ్! ఏమీ? నీవు నా దేవుళ్ళకు విముఖత చూపు తున్నావా? ఒక వేళ నీవిది మానుకోకపోతే నేను నిన్ను రాళ్ళుర్వరువ్వ చంపివేస్తాను. కావున నీవు నానుండి చాలా దూరమైపో!"

47. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: "నీకు సలాం!¹³ నీ కొరకు నా ప్రభువు క్షమాపణను వేడుకుంటాను.¹⁴ నిశ్చయంగా ఆయన నాయెడల ఎంతోదయాళువు.

48. "మరియు నేను మిమ్మల్ని - మరియు అల్లాహ్ కు బదులుగా మీరు ప్రార్థిస్తున్నవాటిని - అందరినీ వదలిపోతున్నాను. మరియు నేను నా ప్రభువును ప్రార్థిస్తాను. నేను నా ప్రభువును ప్రార్థించి విఫలమవునుకానని, నమ్ముతున్నాను!"

49. అతను (ఇబ్రాహీమ్) వారిని - మరియు అల్లాహ్ ను వదలి వారు ఆరాధించే వాటిని - వదలి

شَيْبَةً

يَأْتِي إِنْ قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا

سَوِيًّا

يَأْتِي لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ

الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا

يَأْتِي إِنْ أَخَافُ أَنْ يَمْسَكَ عَذَابٍ مِنَ

الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا

قَالَ أَرَأَيْبُ أَنْتَ عَنِ الْهَيْئَةِ

يَأْبُرُهُمْ لَيْلٍ لَمْ تَنْتَهُ لَأَرْجُمَنَّكَ وَ

أَهْجُرُنِي مَلِيًّا

قَالَ سَلِّمْ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُكَ لَكَ رَبِّي

إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا

وَاعْتَزِلْكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ

اللَّهِ وَادْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ

بِدُعَائِ رَبِّي شَقِيًّا

فَلَمَّا اعْتَزَلْتَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ

13) ఈ సలాం ఇక నా సంభాషణ ముగిస్తాను, అనే భావంలో ఉంది. ఎందుకంటే దీని ముందు అల్ లేదు. ఇంకా ఇటువంటి సందర్భానికి చూడండి, 25:63.

14) ఈ దు'ఆ - ముష్టికొరకు క్షమాపణ వేడుకోరాదని తెలియక - అల్లాహ్ (సు.త.)ను, తన తండ్రిని క్షమించమని వేడుకున్నది. కాని ముష్టికొరకు క్షమాపణ వేడుకోరాదని, తెలిసిన తరువాత, అతని తండ్రి అల్లాహ్ (సు.త.)కు విరోధుడని స్పష్టమైనప్పుడు, అతను ('అ.స.) తన తండ్రి నుండి దూరమయ్యాడు. అంటే అతని క్షమాపణకొరకు ప్రార్థించడం మానుకున్నాడు. చూడండి, 9:114.

పోయిన తరువాత మేము అతనికి ఇస్'హాఖ్ మరియు య'అఖూబ్ లను ప్రసాదించాము. మరియు ప్రతి ఒక్కరినీ ప్రవక్తలుగా చేశాము.

50. మరియు వారికి మా కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాము. వారికి నిజమైన, ఉన్నతమైన కీర్తి ప్రతిష్ఠలను కలుగజేశాము.

51. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన మూసా గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను (అల్లాహ్) ఎన్నుకున్న ఒక సందేశహారుడు మరియు ఒక ప్రవక్త.¹⁵

52. మరియు మేము 'తూర్ కొండ కుడివైపు నుండి అతనిని (మూసాను) పిలిచి,¹⁶ అతనితో ఏకాంతంలో మాట్లాడటానికి మమ్మల్ని సమీపింప జేశాము.

53. మరియు మా కారుణ్యంలో, అతనికి తోడుగా అతని సోదరుడైన, హారూన్ ను కూడా ప్రవక్తగా నియమించాము.

54. మరియు ఈ గ్రంథంలో (ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన ఇస్హాఖ్ గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను వాగ్దానాలను సత్యం చేసే (నెరవేర్చే) వాడు మరియు ఒక సందేశహారుడు మరియు ఒక ప్రవక్త.

55. మరియు అతను తన కుటుంబం వారిని నమాజ్ మరియు విధిదానం ('జకాత్')లను పాటించమని ఆజ్ఞాపించే వాడు. మరియు తన ప్రభువుకు ప్రీతి పాత్రుడుగా ఉండేవాడు.

56. మరియు ఈ గ్రంథంలో (ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన ఇద్రిస్ గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను సత్య వంతుడైన ప్రవక్త.

دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ۝

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا
لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ۝

وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ
مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝

وَناذَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ
وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ۝

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ
نَبِيًّا ۝

وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْحَاقَ إِنَّهُ كَانَ
صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ
وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝

وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ
صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝

15) చూడండి, 22:52. రసూలుల్: సందేశహారుడు-అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) తన సందేశం అవతరింపజేయటానికి ఎన్నుకున్న ప్రవక్త. సందేశహారునిపై దివ్యగ్రంథం అవతరింపజేయబడుతుంది, ఉదా. మూసా ('అ.స.). నబియుల్: ప్రవక్త-అంటే దివ్యగ్రంథ మివ్వబడక అతని కంటే ముందు వచ్చిఉన్న దివ్య గ్రంథపు సందేశాన్నే ప్రజలకు బోధించేవాడు. ఉదా. హారూన్ ('అ.స.) చూడండి, 19:53. సందేశహారులందరూ ప్రవక్తలే కాని ప్రవక్తలందరూ సందేశహారులు కారు.

16) వివరాల కొరకు చూడండి, 20:9 మరియు దాని తరువాత ఉన్న ఆయతులు.

57. మరియు మేము అతనిని ఉన్నత స్థానానికి ఎత్తాము.¹⁷

58. వారందరూ, అల్లాహ్ అనుగ్రహించిన ఆదమ్ సంతతి వారిలోని ధైర్యవక్తలలో కొందరు. మరియు వారిలో కొందరు, మేము నూహ్ ఓడలో ఎక్కింప జేసినవారు, మరొకొందరు ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్మాయిల్ (యఅఖూబ్) సంతానానికి చెందిన వారున్నారు. మరియు వారిలో మేము ఎన్నుకొని సన్మార్గం చూపిన వారున్నారు. ఒకవేళ వారికి కరుణామయుని సూచనలు (అయూల్) చదివి వినిపించినప్పుడు, వారు విలపిస్తూ సాఫ్తాంగం (సజ్జా) లో పడిపోయేవారు.
(3/8) (సజ్జా)

59.* కాని వారి తరువాత వచ్చిన, వారి సంతతి వారు కొందరు, నమాజ్లను విడిచిపెట్టి, తమ (దుష్ట) మనోవాంచలను అనుసరించారు. కావున త్వరలోనే వారు అధోగతి (నరకంలో)కి చేరగలరు.

60. కాని ఎవరైతే, పశ్చాత్తాపపడి మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, అలాంటివారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

61. అనంత కరుణామయుడు, తన దాసులకు వాగ్దానం చేసిన, అగోచర జగత్తులోని శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు. నిశ్చయంగా, ఆయన వాగ్దానం పూర్తయి తీరుతుంది.

62. వారందులో మీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)! అనడం తప్ప ఇతర ఏ విధమైన వ్యర్థపు మాటలు వినరు. మరియు అందులో వారికి ఉడయం మరియు సాయంత్రం జవనోపాధి లభిస్తూ

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَ مِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوٰتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا ﴿٥٩﴾

إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾

جَنَّتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾

17) ఇద్దీస్ ('అ.స.) ఆదమ్ ('అ.స.) తరువాత వచ్చిన మొదటి ప్రవక్త. ఇతను నూహ్ ('అ.స.) లేక అతని తండ్రి యొక్క తాత. ఇస్మాయిల్ గాథలలో అతను ఆకాశంలోకి లేపుకోబడ్డారు, అని ఉంది. కాని ఖుర్ఆన్ మరియు స'హీహ్ హదీస్'లు ఈ విషయాన్ని ధృవపరచలేదు. వాస్తవం అల్లాహ్ (సు.త.)కే తెలుసు. ఇంకా చూడండి, 21:85. ఇతను బైబిల్లో E'noch గా పేర్కొన బడ్డారు. చూడండి, ఆది కాండము-(Genesis), 5:18-19 మరియు 21-24.

ఉంటుంది.

63. మా దాసులలో ధైవభీతి గలవారిని వారసులుగా చేసి స్వర్గం ఇది!

64. (దేవదూతలు అంటారు): "మరియు మేము కేవలం నీ ప్రభువు ఆజ్ఞతో తప్ప క్రిందికి దిగిరాము. మా ముందున్నది, మా వెనుక నున్నది మరియు వాటి మధ్య నున్నది, సర్వం ఆయనకు చెందినదే!"¹⁸ నీ ప్రభువు మరచిపోయేవాడు కాడు.

65. "ఆకాశాలకూ, భూమికి మరియు వాటి మధ్యనున్న సమస్తానికి ఆయనే ప్రభువు, కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి మరియు ఆయన ఆరాధనలోనే స్థిరంగా వుండండి. ఆయనతో సమానమైన స్థాయిగల వానిని ఎవడినైనా మీరెరుగుదురా?"

66. మరియు మానవుడు¹⁹ ఇలా అంటూ ఉంటాడు: "ఏమి? నేను చనిపోయిన తరువాత మళ్ళీ బ్రతికించబడి లేపబడతానా?"

67. ఏమి? మునుపు, అతడి ఉనికి లేనప్పుడు, మేము అతనిని సృష్టించిన విషయం అతనికి జ్ఞాపకం రావటం లేదా?

68. కావున నీ ప్రభువు సాక్షిగా! నిశ్చయంగా, మేము వారందరినీ మరియు (వారితో పాటు) వైతానులను కూడా ప్రోగుచేసి, ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, వారందరినీ నరకం చుట్టు మోకాళ్ళ మీద సమావేశ పరుస్తాము.

69. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, ప్రతి తెగవారిలో నుండి అనంత కరుణామయునికి ఎవరు ఎక్కువ అవిధేయులుగా ఉండేవారో వారిని వేరుచేస్తాము.²⁰

70. అప్పుడు వారిలో (నరకాగ్నిలో) కాలటానికి

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا
مَنْ كَانَ تَقِيًّا ۝

وَمَا نُنزِّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ
أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ ۚ
وَمَا كُنَّا رَبُّكَ نَسِيًّا ۝

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَاعْبُدْهُ ۚ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ ۗ هَلْ
تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ۝

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِثٌ
لَسَوْفَ أَخْرَجَ حَيًّا ۝

أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ
قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ۝

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ
ثُمَّ لَنَحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ
جِثِّيًّا ۝

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ
أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا ۝

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أُولَى

18) ఇటువంటి వాక్యం కొరకు చూడండి, 2:255.

19) ఇక్కడ మానవుడు అంటే సత్య-తిరస్కారుడు, చనిపోయిన తరువాత పునరుత్థనాన్ని మరియు పరలోక ప్రతిఫలాన్ని నమ్మనివాడు.

20) అంటే సత్య-తిరస్కారుల నాయకులు, ఎవరైతే దురహంకారంతో సత్యాన్ని తిరస్కరించే వారో వారికి అధిక శిక్ష విధించబడుతుంది.

ఎక్కువ అర్థులవరో, మాకు బాగా తెలుసు.

71. మరియు మీలో ఎవ్వడూనూ దాని (నరకంపై గల వంటిన) మీద నుండి పోకుండా (దాటకుండా) ఉండలేడు. ఇది తప్పించుకోలేని, నీ ప్రభువు యొక్క నిర్ణయం.²¹

72. ఆ పిదప మేము దైవబీతి గలవారిని రక్షిస్తాము. మరియు దుర్మార్గులను అందులో మోకాళ్ళ మీద పడి ఉండటానికి వదులుతాము.

73. మరియు స్వప్తమైన మా సూచనలను వారికి చదివి వినపించినపుడు, సత్య-తిరస్కారులు విశ్వాసులతో అంటారు: "మన రెండువర్గాల వారిలో ఎవరి వర్గం మంచిస్థితిలో ఉంది మరియు ఎవరి సభ ఉత్తమమైనది?"²²

74. మరియు వారికి ముందు మేము ఎన్నో తరాలను (వంశాలను) నాశనం చేశాము; వారు వీరికంటే ఎక్కువ సిరి సంపదలు మరియు బాహ్య ఆడంబరాలు గలవారై ఉండరి?

75. వారిలో అను: "మార్గభ్రష్టత్వంలో పడివున్న వానికి, అనంత కరుణామయుడు, ఒక

بِهَا صِلَابًا ۝

وَأَنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ

حَتْمًا مَقْضِيًّا ۝

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ نَذَرُ

الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثًّا ۝

وَ إِذَا تَنَسَّاهُمْ اِيْتِنَا يَبِئْسَ تِلْكَ

الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا ۝ أَلَيْسَ

الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَ أَحْسَنُ

نَدِيًّا ۝

وَ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ

أَحْسَنُ أَثَا وَ رَعِيًّا ۝

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ

21) 'సహీహ్ హాదీస్'లో ఈ ఆయత్ వివరాలు ఈ విధంగా వచ్చాయి: నరకం మీద ఒక వంటిన ఉంది. ప్రతి ఒక్కరికీ దానిపై నుండి దాటవలసి ఉంటుంది. విశ్వాసులు తమతమ సత్కార్యాలను బట్టి త్వరత్వరగా లేక నెమ్మదిగా దానిపై నుండి దాటిపోతారు కొందరు ఏ హాని కలుగకుండా దాటుతారు. మరికొందరు గాయాలు తగిలి చివరకు దానిని దాటుకుంటారు. మరికొందరు నరకంలో పడిపోతారు. కాని తరువాత సిఫారసు వల్ల దాని నుండి బయటపడి స్వర్గం చేరుకుంటారు. కాని సత్య-తిరస్కారులు ఆ వంటినను దాటలేరు. వారు నరకాగ్నిలో పడిపోతారు. మరొక 'హాదీస్' ఇలా ఉంది: 'ఏ విశ్వాసుల ముగ్గురు పిల్లలు యౌవనానికి చేరక ముందే మరణిస్తారో వారిని నరకాగ్ని కేవలం వారి ప్రమాణాలను పూర్తిచేయటానికి తాకుతుంది.' ('సహీహ్ బు'ఖారీ) చూడండి, ఇబ్నె-కసీర్.

22) సత్య-తిరస్కారులైన ఖురైషులు - పేద ముస్లింలు అయిన అమ్మార్, బిలాల్, 'సుహైబ్ (ర'ది. 'అ.)లను మరియు వారి సమావేశస్థలాలైన దారుష్షారా' మరియు దారుల్-అర్థమీలను - అబూ-జహల్, న'దర్ బిన్ 'హారిస్, 'ఉత్బా, షైబా, వంటి ధనవంతుల మరియు వారి పెద్దపెద్ద భవనాల మరియు వారు సమావేశాలు చేసే దారున్నద్వాళతో పోల్చి తమ బౌతిక ఉన్నత స్థాయికి గర్వించేవారు మరియు పునరుత్థానాన్ని తిరస్కరించేవారు. మనం జీవించేది ఈ భూలోక జీవితం మాత్రమేనని వాదులాడేవారు. కాని వారికి ముందున్నవారు వారికంటే ఎక్కువ సిరిసంపదలున్నా నాశనంచేయబడ్డారనే విషయాన్ని మరచిపోయేవారు. చూ. 19:74.

సమయం వరకు వ్యవధి నిస్తూ ఉంటాడు. తుదకు వారు తమకు వాగ్దానం చేయబడిన దానిని చూసినపుడు, అది (కఠినమైన) శిక్షనో కావచ్చు లేదా అంతిమ గడియనో కావచ్చు! హీనస్థితిలో ఉన్నవాడవడో మరియు బలహీన వర్గం (సేన) ఎవరదో వారికి తెలియగలదు!

76. "మరియు (దానికి ప్రతిగా) మార్గదర్శకత్వం పొందినవారికి, అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వంలో వృద్ధిని ప్రసాదిస్తాడు. చిరస్థాయిగా ఉండిపోయే సత్కార్యాలే నీ ప్రభువు దగ్గర ప్రతిఫలం రీత్యా ఉత్తమమైనవి మరియు పర్యవసానం దృష్ట్యా కూడా ఉత్తమమైనవి." 23

77. ఏమీ? మా సూచనలను తిరస్కరించి: "నిశ్చయంగా నాకు ధనసంపదలూ మరియు సంతానం ఇవ్వబడుతూనే ఉంటాయి." అని పలికి వానిని నీవు చూశావా?

78. ఏమీ? అతడు అగోచరాన్ని చూశాడా? లేదా అనంత కరుణామయుని వాగ్దానం పొందాడా?

79. అలాకాదు! అతడు చెప్పేది, మేము ప్రాసిపెట్టగలము. మరియు అతడి శిక్షను మరింత పెంచగలము.

80. మరియు అతడు చెప్పే వస్తువులకు మేమే వారసులమవుతాము మరియు అతడు ఒంటరిగానే మా వద్దకు వస్తాడు.

81. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదిలి ఇతరులను ఆరాధ్యదైవాలగా చేసుకున్నారు, వారు విరికి అండగా ఉంటారనుకొని!

82. అలా కాదు! వారు (ఆ దైవాలు) విరి ఆరాధనను నిరాకరించటమే గాక, విరికి విరోధులుగా ఉంటారు.

83. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా మేము సత్య-తిరస్కారులపై ఖైతానులను వదిలా

الرَّحْمٰنِ مَدًّا حَتّٰى اِذَا رَاوْا مَا
يُوعَدُوْنَ اِمَّا الْعَذَابَ وَاِمَّا السَّاعَةَ
فَسَبَّحُوْا مِنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَّ
اَضْعَفُ جُنْدًا ﴿٢٦﴾

وَيَزِيْدُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اهْتَدَوْا هُدًى وَّ
الْبَلْقِيْلٰتِ الصّٰلِحٰتِ حَتّٰى عِنْدَ رَبِّكَ
تَوَابًا وَّ حَسْبٌ مَّرْدًا ﴿٢٧﴾

اَفَرَأَيْتَ الَّذِيْ كَفَرَ بِآيٰتِنَا وَّ قَالَ
لَا تُؤْتِيْنَنِيْ مَالًا وَّوَلَدًا ﴿٢٨﴾

اَطَّلَعَ الْغَيْبِ اَمْرٍ اَتَّخَذَ عِنْدَ
الرَّحْمٰنِ عَهْدًا ﴿٢٩﴾

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُوْلُ وَّنُبِّدُّ لَهٗ مِنْ
الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٣٠﴾

وَنُرِيْهُ مَا يَقُوْلُ وَيَأْتِيْنَا فَزُدًّا ﴿٣١﴾

وَاتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ الْهٖةً لِّيَكُوْنُوْا
لَهُمْ عَزًّا ﴿٣٢﴾

كَلَّا سَيَكْفُرُوْنَ بِعِبَادَتِهِمْ وَّ
يَكُوْنُوْنَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٣٣﴾

اَلَمْ تَرَ اَنَّا اَرْسَلْنَا الشّٰيْطٰنَ عَلٰى

23) చూడండి, 18:46.

మని? అవి వారిని (సత్యాన్ని తిరస్కరించమని) అత్యధికంగా ప్రేరేపిస్తూ ఉంటాయని? ²⁴

84. కావున వారిమీద (శిక్షను) అవతరింప జేయమని నీవులొందరపెట్టకు. నిశ్చయంగా మేము (వారి దినాలను) ఖచ్చితంగా లెక్కపెడుతున్నాము.

85. ఆరోజు మేము దైవభీతి గలవారిని అనంత కరుణామయుని సన్నిధిలో అతిథులుగా ప్రవేశ పెడతాము.

86. మరియు అపరాధులను దప్పికగొన్న వాటి వలే (జంతువులవలే), నరకం వైపునకు తోలుకొని పోతాము.

87. (ఆ నాడు) అనంత కరుణామయుని అనుమతి పొందినవాడు తప్ప మరెవ్వరికీ సిఫారసు చేసే అధికారం ఉండదు. ²⁵

88. వారిలా అంటున్నారు: "అనంత కరుణామయునికి కొడుకున్నాడు." ²⁶

89. వాస్తవానికి, మీరు ఎంత పాపిష్టికరమైన విషయాన్ని కల్పించారు.

90. దాని వలన ఆకాశాలు ప్రేలిపోవచ్చు! భూమి చీలి పోవచ్చు! మరియు పర్వతాలు ధ్వంసమై పోవచ్చు!

91. ఎందుకంటే వారు అనంత కరుణామయునికి కొడుకున్నాడని ఆరోపించారు.

92. ఎవరినైనా కొడుకుగా చేసుకోవటం అనంత కరుణామయునికి తగినది కాదు. ²⁷

الْكَافِرِينَ تَوَزُّهُمُ ۗ أَرْأَىٰ

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ۗ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ

عَدًّا ۗ

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ

وَفِدًّا ۗ

وَ نَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ

وَرِدًّا ۗ

لَا يَبْلُغُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ

عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۗ

وَ قَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۗ

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ۗ

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَ تَنْشَقُّ

الْأَرْضُ وَ تَخْرُ الْجِبَالُ هَدًّا ۗ

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ۗ

وَ مَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ

وَلَدًا ۗ

24) పై'తాన్ చివరకు ఎలాంటి బాధ్యత వహించడు. దానికి చూడండి, 14:22.

25) సిఫారసు చేసే అనుమతి అల్లాహ్ (సు.త.) తాను కోరిన వారికే ఇస్తాడు. చూడండి, 10:3, 21:28, 53:26.

26) ప్రవక్తలకు దైవత్వం అంటగట్టడం అల్లాహ్ (సు.త.) తో సంబంధం తిప్పుకోవటమే. మరియు ఇది క్షమింపబడని మహాపాపం. చూడండి, 4:48.

27) చూ. 42:11: 'ఆయనను పోలిన వస్తువు ఏదీలేదు.' అనే ఖుర్ఆన్ ఆయల్ అల్లాహ్ (సు.త.) కు సంతానం లేదు అనే విషయాన్ని స్పష్టపరుస్తుంది. ఇంకా చూడండి, 112:4 మరియు 6: 100:

93. ఎందు కంటి! భూమ్యాకాశాలలో నున్న వారందరూ కేవలం అనంత కరుణామయుని దాసులుగా మాత్రమే హాజరుకానున్నారు. ²⁸

94. వాస్తవానికి, ఆయన అందరినీ పరివేష్టించి ఉన్నాడు మరియు వారిని సరిగ్గా లెక్కపెట్టి ఉన్నాడు.

95. మరియు పునరుత్థాన దినమున వారందరూ, ఒంటరిగానే ఆయన ముందు హాజరవుతారు. ²⁹

96. నిశ్చయంగా విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారి పట్ల అనంత కరుణామయుడు (ప్రజల హృదయాలలో) ప్రేమను (వాత్సల్యాన్ని) కలుగ జేయగలడు.

97. కావున నీవు (ఓ ప్రవక్తా!) దైవబీతి గలవారికి శుభవార్త నివ్వటానికి మరియు వాదులాడే జాతి వారిని హెచ్చరించటానికి, మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ ఆన్ ను) సులభతరంచేసి, నీ భాషలో అవతరింపజేశాము. ³⁰

98. మరియు వీరికి పూర్వం మేము ఎన్ని తరాలవారిని నాశనం చేయలేదు! ఏమీ? నీవు ఇప్పుడు వారిలో ఏ ఒక్కరినైనా చూస్తున్నావా? లేక వారి మెల్లని శబ్దమైనా వింటున్నావా? (1/2)

إِنَّ كُلَّ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ اِلَّا

اِنِّي الرَّحْمٰنِ عَبْدًا ﴿٢٨﴾

لَقَدْ اَحْصٰهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٢٩﴾

وَ كَلَّمَهُمَّ اَتِيَّهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَرْدًا ﴿٣٠﴾

إِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ

سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمٰنُ وُدًّا ﴿٣١﴾

فَاَنۢبَاۓا يَسَّرۡنَہٗ لِیَسٰنٰکَ لِتُبَشِّرَ بِہٖ

الْمُتَّقِیۡنَ وَتُنذِرَ بِہٖ قَوْمًا لَّدٰٓءًا ﴿٣٢﴾

وَ كَمۡ اَھلَكۡنَا قَبۡلَهُمۡ مِّنۡ قَرۡنٍ ؕ هَلۡ

تُحِسُّ مِنْہُمۡ مِّنۡ أَحَدٍ اَوْ تَسْمَعُ لَهُمۡ

رِكۡزًا ﴿٣٣﴾

*****

'మరియు ఆయన (సు.త.)లో పోల్చదగినది ఏదియూ లేదు! సంతానమనేది ఇంద్రియ సంబంధమైనది. కావున దీనిని అల్లాహ్ (సు.త.)కు అంటగట్టడం ఘోర పాపం.

28) మానవులు కానీ, దేవదూతలు కానీ, జన్మాతులు కానీ, అందరూ ఆయన (సు.త.) సృష్టించిన వారే, కావున వారికి ఆయన దైవత్వంలో ఎలాంటి భాగం లేదు. వారంతా ఇష్టంతో గానీ అయిష్టంతో గానీ ఆయన ఇచ్చిన శిరసావహించవలసిందే. చూ. 13:15,16:48-49.

29) అక్కడ ధన సంపత్తులు గానీ, సంతానం గానీ ఏ విధంగానూ పనికిరావు. చూ. 26:88.

30) మానవుడు అల్లాహ్ (సు.త.) మాటలను అర్థం చేసుకోవటానికి ఆయన దివ్యగ్రంథాలను ఆ ప్రాంతపు ప్రజల భాషలోనే అవతరింపజేశాడు, చూ. 14:4 మరియు ము'హమ్మద్ ('స'అస)పై ఈ ఖుర్ఆన్ అవతరణ కొరకు చూ. 2:97 మరియు 26:193-194. ***

20. సూరహ్ 'తా-హ్

'ఉమర్ (ర'ది.అ.) ఇస్లాం స్వీకరించిన విధానాలు ఎన్నోవివరించబడ్డాయి. కొన్ని ఉల్లేఖనా (రివాయాత్)లలో ఇలా ఉంది: అతడు తన చెల్లెలు మరియు ఆమె భర్త ఇంట్లో - ఎవరైతే అతని కంటే ముందే ఇస్లాం స్వీకరించి ఉంటారో - ఈ సూరహ్ ను విని ప్రభావితమై ఇస్లాం స్వీకరిస్తారు. ఇది హిజ్రతకు దాదాపు 7 సంవత్సరాలకు ముందు - అబీసీనియాకు ముస్లింలు వెళ్ళక ముందు - మక్కాలో అతరింపజేయబడింది. ఈ సూరహ్ లో మూసా (అ.స.) వృత్తాంతం 9-98 ఆయత్ లలో వివరంగా ఉంది. 135 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

ఆనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * 'తా-హ్!
2. మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను నీపై అవతరింప జేసింది నిన్ను కష్టానికి గురిచేయటానికి కాదు. ¹
3. కేవలం (అల్లాహ్ కు) భయపడే వారికి హితబోధ చేయటానికి!
4. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) భూమినీ మరియు అత్యున్నతమైన ఆకాశాలనూ సృష్టించిన ఆయన (అల్లాహ్) తరపు నుండి క్రమ-క్రమంగా అవతరింప జేయబడింది.
5. ఆ కరుణామయుడు, సింహాసనం ('అర్షాద్)పై ఆసీనుడై ఉన్నాడు. ²
6. ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ మరియు ఆ రెండింటి మధ్యనూ ఇంకా నేలక్రిందనూ ఉన్న ³ సమస్తమూ ఆయనకు చెందినదే.
7. మరియు నీవు బిగ్గరగా మాట్లాడితే (ఆయన విననే వింటాడు); వాస్తవానికి, ఆయనకు రహస్యంగా (చెప్పుకునే మాటలే గాక) అతి గోప్యమైన మాటలు కూడా, తెలుస్తాయి. ⁴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طه
مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ١
إِلَّا تَذَكَّرَ لَعَلَّهُمْ يَخْشَوْنَ
تَنْزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَ
السَّمَوَاتِ الْعُلَى ٢
الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ٣
لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَ
مَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ٤
وَإِنْ تَجْهَرُ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ
السِّرَّ وَأَخْفَى ٥

1) చూడండి, 18:6.

2) తన గోప్యతనానికి అనుగుణంగా అల్లాహ్ (సు.త.) విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపత్య పీఠం ('అర్షాద్)పై అధిష్టుడై ఉన్నాడు. కాని ఎట్లు, ఏ విధంగా ఎవ్వరికీ తెలియదు.

3) అన్-స'రా అంటే భూమిలోని లోతైన భాగంలో. అంటే సర్వం ఆయనకు చెందిందే!

4) అల్లాహ్ (సు.త.)ను పెద్ద స్వరంతో అర్థించే అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఆయన అతి రహస్య విషయాలను కూడా తెలుసుకుంటాడు. ఆయనకు మానవుల భవిష్యత్తుకూడా తెలుసు, అది

8. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనకు అత్యుత్తమమైన పేర్లున్నాయి.⁵

9. ఇక మూసా వృత్తాంతం నీకు అందిందా?⁶

10. అతను ఒక మంటను చూసినపుడు తన ఇంటి వారితో ఇలా అన్నాడు:⁷ "అగండి! నిశ్చయంగా, నాకొక మంట కనబడుతోంది; బహుశా నేను దానినుండి మీ కొరకు ఒక కొరివని తీసుకొనివస్తాను లేదా ఆ మంట దగ్గర, నాకేదైనా మార్గదర్శకత్వం లభించవచ్చు!"

11. అతను దాని దగ్గరకు చేరినపుడు ఇలా పిలువబడ్డాడు:⁸ "ఓ మూసా!

12. "నిశ్చయంగా, నేనే నీ ప్రభువును, కావున నీవు నీ చెప్పులను విడుపు. వాస్తవానికి, నీవు పవిత్రమైన 'తుహా' లోయలో ఉన్నావు.

13. "మరియు నేను నిన్ను (ప్రవక్తగా) ఎన్నుకున్నాను. నేను నీపై అవతరింపజేసే దివ్య జ్ఞానాన్ని (వహీని) జాగ్రత్తగా విను.

14. "నిశ్చయంగా, నేనే అల్లాహ్‌ను! నేను తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు, కావున నన్నే ఆరాధించు

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

وَهَلْ آتَاكَ حَدِيثٌ مُوسَىٰ

إِذْ رَأَىٰ نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا

بِقَبَسٍ أَوْ آجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى

فَلَمَّا آتَاهَا نُودِيَ يُمُوسَىٰ

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ

بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى

وَ أَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي ۚ

ఆయన దగ్గర వ్రాయబడి ఉంది! ఆయనకు జరిగిపోయిందే గాక, జరుగుతున్నది మరియు ముందు జరుగబోయేది అన్నీ తెలుసు. అంటే పునరుత్థానదినం వరకు మరియు ఆ తరువాత కూడా ఎల్లప్పుడూ జరుగబోయే అన్ని విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.)కే ఉంది మరియు ఇతరులకు ఎవ్వరికీ లేదు. అంటే దైవప్రవక్తలు, దైవదూత (అలైహీమ్. స.)లకు మరియు జ్ఞాతులకు కూడా లేదు.

5) "అల్లాహ్ (సు.త.) యొక్క అత్యుత్తమ పేర్లు" (అల్-అస్మాఉ'ల్-హుస్నా). ఈ శబ్దం ఖుర్ఆన్ లో 4 సార్లు వచ్చింది. 7:180,17:110, 59:24 మరియు ఇక్కడ.

6) మూసా (అ.స.) వృత్తాంతం, 7, 17, 18 మరియు 28 సూరాహ్‌లలో వచ్చింది. ఈ (20) సూరాహ్‌లో 9-98 ఆయత్‌లలో కొన్ని వివరాలున్నాయి.

7) మూసా (అ.స.) కొన్ని సంవత్సరాలు అయిదేదాలో గడిపిన తరువాత - తన భార్య పిల్లలతో సహా - తన తల్లి, సోదరుడు హారూన్ (అ.స.) మరియు తనజాతి వారి వద్దకు వెళ్ళటానికి బయలుదేరుతారు. సినాయి ద్వీపకల్పం దక్షిణ ప్రాంతం గుండా ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు ఈ విషయం సంభవిస్తుంది. ఇంకా చూడండి, 27:78 మరియు 28:29.

8) మూసా (అ.స.) అక్కడికి చేరుకున్న తరువాత ఒక వృక్షం వెలుగుతో నిండిఉంటుంది. దాని నుండి ఈ విధంగా పిలువబడతారు. చూడండి, 28:30.

9) 'తుహా' ఆ లోయ పేరు.

మరియు నన్ను స్మరించడానికి నమాజ్‌ను స్థాపించు.

15. "నిశ్చయంగా, తీర్పుఘడియ రానున్నది, ప్రతివ్యక్తి తానుచేసిన కర్మల ప్రకారం ప్రతిఫలం పొందటానికి; నేను దానిని గోప్యంగా ఉంచాలని నిర్ణయించాను.¹⁰

16. "కావున దానిని విశ్వసించకుండా, తన మనో వాంచలను అనుసరించేవాడు, నిన్ను దాని (ఆ ఘడియ చింత) నుండి మరలించనివ్వరాదు; అలా అయితే నీవు నాశనానికి గురికాగలవు.

17. "మరియు ఓ మూసా! నీ కుడిచేతిలో ఉన్నది ఏమిటి?"

18. (మూసా) అన్నాడు: "ఇది నాచేతి కర్త, దీనిని ఆనుకొని నిలబడతాను మరియు దీనితో నా మేకలకొరకు ఆకులు రాల్చుతాను. మరియు దీని నుండి నాకు ఇంకా ఇతర ఉపయోగాలు కూడా ఉన్నాయి."

19. (అల్లాహ్) అన్నాడు: "ఓ మూసా! దానిని భూమిమీద పడవేయి."

20. అప్పుడు అతను దానిని పడవేశాడు. వెంటనే అది పాముగా (హయ్యగ్గా)¹¹ మారిపోయి చురుకుగా చలించసాగింది.

21. (అల్లాహ్) ఆజ్ఞాపించాడు: "దానిని పట్టుకో, భయపడకు. మేము దానిని దాని పూర్వ స్థితిలోకి మార్చుతాము.

22. "మరియు నీ చేతిని చంకలో పెట్టి తీయి, దానికెలాంటి బాధ కలుగకుండా, అది తెల్లగా మెరుస్తూ బయటికి వస్తుంది,¹² ఇది రెండవ అద్భుత సూచన!

23. "ఇదంతా మేము నీకు మా గొప్ప సూచనలను చూపటానికి!

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٥﴾

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا

لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٦﴾

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا

وَاتَّبَعَ هُوَهُ فَتَزُدِي ﴿١٧﴾

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يٰمُوسَىٰ ﴿١٨﴾

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَ

أَهْسُبُ بِهَا عَلَىٰ عَمِيٍّ وَ لِي فِيهَا مَارِبٌ

أُخْرَىٰ ﴿١٩﴾

قَالَ الْقَهَا يٰمُوسَىٰ ﴿٢٠﴾

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢١﴾

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَحْفَ سَعِيدُهَا

سَيَرَّتْهَا الْاُولَىٰ ﴿٢٢﴾

وَ اصْبُرْ يَدَكَ اِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ

بَيضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ اِيَّةٍ اُخْرَىٰ ﴿٢٣﴾

لِنُرِيكَ مِنْ اٰيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٤﴾

10) చూడండి, 53:39.

11) ఇక్కడ (20:20లో) 'హయ్యతున్ అని, 27:10, 28:31లలో జాన్బున్ అని, 7:107లో 'సు' అబూచున్ అని ఉంది. సందర్భాన్ని బట్టి దానిని మార్చబడింది.

12) చూడండి, 7:108, 28:32.

24. "నీవు ఫిర్జాన్ వద్దకు పో! నిశ్చయంగా అతడు మితిమీరిపోయాడు." ¹³

25. (మూసా) ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నా హృదయాన్ని వికసించజేయి.

26. "మరియు నా వ్యవహారాన్ని నా కొరకు సులభం చేయి.

27. "నా నాలుకలోని ముడిని (ఆటంకాన్ని) తొలగించు.

28. "(దానిలో) వారు నా మాటలను సులభంగా అర్థం చేసుకోవటానికి.

29. "మరియు నా కొరకు నా కుటుంబం నుండి ఒక సహాయకుణ్ణి నియమించు. ¹⁴

30. "నా సోదరుడైన హోరూన్ ను.

31. "అతని ద్వారా నా బలాన్ని దృఢపరచు.

32. "మరియు అతనిని నా వ్యవహారంలో సహాయ కారిగా (భాగస్వామిగా) చేయి.

33. "మేము నీ పవిత్రతను బాగా కొనియాడటానికి;

34. "మరియు నిన్ను అత్యధికంగా స్మరించటానికి;

35. "నిశ్చయంగా, నీవు మమ్మల్ని ఎల్లప్పుడూ కనిపెట్టుకునే ఉంటావు!"

36. (అల్లాహ్) నెలవిచ్చాడు: "ఓ మూసా! వాస్తవంగా, నీవు కోరినదంతా నీకు ఇవ్వబడింది.

37. "మరియు వాస్తవానికి మేము నీకు మరొకసారి ఉపకారం చేశాము. ¹⁵

38. "అప్పుడు మేము నీ తల్లికి ఇవ్వ వలసిన ఆ సూచనను ఈ విధంగా సూచించాము:

39. 'ఇతనిని (ఈ బాలుణ్ణి) ఒక పెట్టెలో పెట్టి దానిని (ఆ పెట్టెను) నదిలో విడుపు. నది దానిని ఒక

إذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿٢٤﴾

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾

وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي ﴿٢٧﴾

يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾

وَاجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾

هُرُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾

اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي ﴿٣١﴾

وَاشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾

وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾

إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَى ﴿٣٦﴾

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى ﴿٣٧﴾

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّكَ مَا يُوحَى ﴿٣٨﴾

أَنِ اقْنِصِي فِي التَّنَابُوتِ فَأَقْصِي فِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ

13) ఫిర్జాన్ తనను తాను ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకున్నాడు. చూడండి, 28:38 మరియు 79:24, 'నేనే మీ ప్రభువును.' అని అనేవాడు.

14) వజ్రున్: భారం మోసేవాడు, మంత్రి, రాజు యొక్క రాజకీయభారాన్ని పంచుకునేవాడు.

15) ఈ వివరాలకు చూడండి, 28:3-21.

బడ్డుకు చేర్చుతుంది; దానిని నాకు మరియు ఇతనికి శత్రువు అయినవాడు తీసుకుంటాడు.' మరియు నేను నా తరపు నుండి ని మీద ప్రేమను కురిపించాను మరియు నిన్ను నా కంటి ముందు పోషింపబడేటట్లు చేశాను. ¹⁶

40. "అప్పుడు నీ సోదరి (నిన్ను) అనుసరిస్తూ పోయి, వారితో ఇలా అన్నది: 'ఇతనిని పెంచి పోషించగల ఒకామెను నేను మీకు చూపనా?' ¹⁷ ఈ విధంగా మేము నిన్ను మళ్ళీ నీతల్లి దగ్గరకు చేర్చాము, ఆమె కళ్ళకు చల్లదనమివ్వటానికి, ఆమెను దుఃఖపడకుండా ఉంచటానికి. ¹⁸ మరియు నీవొక వ్యక్తిని చంపావు, ¹⁹ మేము ఆ ఆపద నుండి నీకు విముక్తి కలిగించాము. మేము నిన్ను అనేక విధాలుగా పరీక్షించాము. ²⁰ ఆ తరువాత నీవు ఎన్నో సంవత్సరాలు మదయన్ వారితో ఉంటివి. ²¹ ఓ మూసా! ఇప్పుడు నీవు (మా) నిర్ణయాను సారంగా (ఇక్కడికి) వచ్చావు.

41. "మరియు నేను నిన్ను నా (నీవ) కొరకు ఎన్నుకున్నాను.

42. "నీవు మరియు నీ సోదరుడు నా సూచనలతో వెళ్ళండి. నన్ను స్మరించటంలో ఆశ్రద్ధ వహించకండి. ²²

43. "మిరిద్దరు ఫిరోజెన్ దగ్గరకు వెళ్ళండి. అతడు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నాడు.

44. "కాని అతనిలో మృదువుగా మాట్లాడండి. బహుశా అతడు హితబోధ స్వీకరిస్తాడేమో, లేదా

يَأْخُذُكَ عَدُوٌّ لِّيَ وَعَدُوٌّ لَهُ وَالْقَبِيْثُ
عَلَيْكَ مَحَبَّةٌ مِّمَّنِيَّ ۗ وَ لِيُصْنَعَ عَلَيَّ
عَيْنِي ۝

إِذْ تَمْشِيْ اُخْتِكَ فَتَقُوْلُ هَلْ اَدْلُكُمْ
عَلَيَّ مَنْ يَّكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ اِلَى اٰمِكَ
كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۗ وَ قَتَلْتَ
نَفْسًا فَانْجَبْنَاكَ مِنَ الْعِمْرِ وَ فَتَنَّاكَ
فُتُوْنَا ۗ فَلْيَبِثْ سِنِيْنَ فِيْ اَهْلِ مَدْيَنَ
ثُمَّ جِئْنَاكَ عَلَيَّ قَدَرًا يُّمُوْسَى ۝

وَ اصْطَلَعْنَاكَ لِئَنفُسِي ۝

اِذْ هَبَّ اَنْتَ وَ اَخُوْكَ بِاٰيَتِيْ وَ لَا تَنِيَا
فِيْ ذِكْرِي ۝

اِذْ هَبَّا اِلَى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰۗى ۝
فَقُوْلَا لَهُ قَوْلًا لَّيْنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ اَوْ

16) చూడండి, 79:24 మరియు 28:9.

17) వివరాలకు చూడండి, 28:12.

18) చూడండి, 28:12-13.

19) చూడండి, 28:14.

20) చూడండి, 28:15-21.

21) చూడండి, 28:22-28.

22) ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.త.) వైపుకు ఆహ్వానించే దా'ఈలకు, ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ (సు.త.)ను స్మరిస్తూ ఉండాలనే సూచన ఉంది.

భయపడతాడేమో!"²³

45. (మూసా మరియు హారూన్) ఇద్దరూ ఇలా అన్నారు: "ఓ మా ప్రభూ! వాస్తవానికి, అతడు మమ్మల్ని శిక్షిస్తాడేమోనని, లేదా తలబిరుసు తనంతో ప్రవర్తిస్తాడేమోనని మేము భయపడు తున్నాము!"

46. (అల్లాహ్) నెలవిచ్చాడు: "మీరిద్దరు భయపడకండి, నిశ్చయంగా, మీరిద్దరిలో పాటు నేనూ ఉన్నాను. నేను అంతా వింటూ ఉంటాను మరియు అంతా చూస్తూ ఉంటాను.

47. "కావున మీరిద్దరు అతని వద్దకు పోయి ఇలా అనండి: 'నిశ్చయంగా, మేమిద్దరం నీ ప్రభువు యొక్క సందేశహరులము. కావున ఇస్రాాయిల్ సంతతివారిని మావెంట పోనివ్వ. ²⁴ మరియు వారిని బాధపెట్టకు. వాస్తవానికి మేము నీ వద్దకు నీ ప్రభువు తరపు నుండి సూచనలు తీసుకొని వచ్చాము. మరియు సన్మార్గాన్ని అనుసరించే వానిపై (అల్లాహ్ తరపు నుండి) శాంతి వర్షిల్లుతుంది!²⁵

48. " 'నిశ్చయంగా, ఎవడైతే సత్యాన్ని తిరస్కరించి వెనుదిరిగిపోతాడో, అతనికి కఠిన శిక్ష తప్పక ఉంటుంది.' అని వాస్తవానికి మాకు దివ్యజ్ఞానం (హాహ్) ద్వారా తెలుపబడింది."

49. (ఫిరోజెన్) అన్నాడు: "ఓ మూసా! మీ ఇరువురి ప్రభువు ఎవరు?"

يَحْشَى ﴿٢٣﴾

قَالَا رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطَّغَى ﴿٢٤﴾

قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمْ أَسْبَعُ وَ أَرَى ﴿٢٥﴾

فَأْتِيهِ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تَعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى ﴿٢٦﴾

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿٢٧﴾

قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمْ يَا مُوسَى ﴿٢٨﴾

23) అల్లాహ్ (సు.త.)కు తెలుసు అతడు హితబోధ స్వీకరించడని, కాని మూసా (అ.స.)కు ఏమీ తెలియదు. ఎందుకంటే ప్రవక్తలు కూడా మానవులే. వారికి అల్లాహ్ (సు.త.) తెలిపేది తప్ప ఇతర అగోచరవిషయాల జ్ఞానముండదు. ఇదే అల్లాహ్ (సు.త.) ఇచ్చి, దీనివల్ల ప్రవక్త ప్రతి వానిని: 'అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గం వైపునకు, సత్యమార్గం వైపునకు, మోక్షం పొందటానికి రండి.' అని ఆహ్వానిస్తుంటాడు. అదే ప్రవక్తబాధ్యత. ఇందులో దాతలు మృదువుగా వ్యవహరించాలనే సూచన కూడా ఉంది.

24) వివరాలకు చూడండి, 2:49, 7:141, 14:6.

25) వస్ఫలము 'అలా మనిల్లబ/అల్హదా! దైవప్రవక్త('స'అస) రోమన్ చక్రవర్తికి వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని ఈ పై వాక్యంతో ప్రారంభించారు, (ఇబ్నె-కసీర్). దీనిలో స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే ముస్లి మేతరుల సభలో లేక ఉత్తరంద్వారా సంభాషణ ప్రారంభించునప్పుడు ఈశబ్దాలను వాడాలి.

50. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: "ప్రతి దానికి దాని రూపాన్ని చిప్పి, తరువాత దానికి మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడే మా ప్రభువు."

51. (ఫిరోజెన్) అన్నాడు: "అయితే, పూర్వం గతించిన తరాల వారి సంగతి ఏమిటి?"

52. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: "వాటి జ్ఞానం నా ప్రభువు వద్ద ఒక గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) వుంది. నా ప్రభువు పొరపాటు చేయడు మరియు మరువడు కూడాను."

53. ఆయనే మీ కొరకు భూమిని చదునుగా (పరుపుగా) జేసి, అందులో మీకు (నడవటానికి) త్రోవలను ఏర్పరిచాడు. మరియు ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించాడు. మేము దాని ద్వారా రకరకాల వృక్షకోటిని పుట్టించాము.²⁶

54. మీరు వాటిని తినండి మరియు మీ పశువులకు మేపండి. నిశ్చయంగా, అర్థం చేసుకోగల వారికి ఇందులో అనేక సూచన లున్నాయి. (5/8)

55. * దాని (ఆ మట్టి) నుంచే మిమ్మల్ని సృష్టించాము, మరల మిమ్మల్ని దానిలోకి చేర్చుతాము మరియు దాని నుంచే మిమ్మల్ని మరొక సారి లేపుతాము.²⁷

56. మరియు వాస్తవానికి, మేము అతనికి (ఫిరోజెన్ కు) మా సూచనలన్ని చూపాము, కాని అతడు వాటిని అబద్ధాలన్నాడు మరియు తిరస్కరించాడు.

57. (ఫిరోజెన్) ఇలా అన్నాడు: "ఓ మూసా! నీవు నీ మంత్రజాలంతో మమ్మల్ని మా దేశం నుండి వెడలగొట్టటానికి మా వద్దకు వచ్చావా?"²⁸

58. "సరే! మేము కూడా దానివంటి మంత్రజాలాన్ని నీకు పోటీగా తిస్తాము; కావున మా

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ

حَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى ۝

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَى ۝

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا

يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى ۝

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَ

سَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَ أَنْزَلَ مِنَ

السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا

مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى ۝

كُلُوا وَ ارْزُقُوا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ

لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى ۝

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَ فِيهَا نُعِيدُكُمْ وَ

مِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ۝

وَ لَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَ

أَبَى ۝

قَالَ اجْعَلْنَا لِنُخْرِجَنَّا مِنْ أَرْضِنَا

بِسِحْرِكَ يٰيُوسُفَى ۝

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّمْلِهِ فَاجْعَلْ

26) అ/జ్ఞాజున్: ఇక్కడ దీని అర్థం వివిధరకాలు. ఇదే అర్థం 13:3లో కూడా ఉంది.

27) మానవుణ్ణి మట్టినుండి సృష్టించాము. వివరాలకు చూడండి 3:59లో తురాబ్ మరియు 15:26లో 'స' ల్యా లిన్ 'హుజైన్ మస్నూన్. ఇబ్నెమాజా ఉల్లేనం: ఒక మృతుణ్ణి సమాధిలో పెట్టిన తరువాత రెండు చేతులలో మూడుసార్లు మట్టిపోయడం అబిలపణియం (ముస్తహజ్బ్).

28) చూడండి, 7:110.

మధ్య నీ మధ్య (సమావేశానికి) ఒక సమయం మరియు స్థలాన్ని నిర్ణయించు, దాని నుండి మేముకానీ నీవుకానీ, వెనుకాడ కూడదు. మరియు అదొక యుక్తమైన స్థలమై ఉండాలి."

59. (మూసా) అన్నాడు: "మీతో సమావేశం ఉత్సవ దినమున నియమించుకుందాము. ప్రొద్దుకే వరకు ప్రజలందరూ సమావేశమైఉండాలి."

60. ఆ పిదప ఫిరోజెన్ వెళ్ళిపోయి తన తండ్రి సామగ్రిని సమీకరించుకొని తిరిగివచ్చాడు.²⁹

61. మూసా వారితో అన్నాడు: "మీరు నాశన మవుగాక! అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు కల్పించకండి! అలాచేస్తే ఆయన కఠిన శిక్షతో మిమ్మల్ని నిర్మూలించవచ్చు! (అల్లాహ్ పై) అబద్ధాలు కల్పించేవాడు తప్పక విఫలుడవుతాడు."

62. (ఇది విన్న) తరువాత వారు ఆ విషయాన్ని గురించి తర్కించుకున్నారు, కాని తమ చర్చను రహస్యంగానే సాగించారు.

63. (వారు పరస్పరం ఈ విధంగా) మాట్లాడు కున్నారు: "వాస్తవానికి వీరిద్దరూ మాంత్రికులే! వీరిద్దరు తమ మంత్రజాలంతో మిమ్మల్ని మీ దేశం నుండి వెడలగొట్టి, మీ ఆదరణీయమైన విధానాన్ని అంతమొందించ గోరుతున్నారు."³⁰

64. "కావున మీరు మీ యుక్తులను సమీకరించుకొని సమైక్యంగా (రంగంలోకి) దిగండి. ఈనాడు ప్రాబల్యం పొందిన వాడే, వాస్తవానికి సాఫల్యం (గెలుపు) పొందిన వాడు."³¹

65. వారు (మాంత్రికులు) ఇలా అన్నారు: "ఓ మూసా! నీవు విసురుతావా, లేదా మేము మొదట విసరాలా?"

بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهُ
نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٩﴾

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ
يُحْشَرَ النَّاسُ ضُجًى ﴿٦٠﴾

فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ
اتَى ﴿٦١﴾

قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ
وَقَدْ خَابَ مِنْ افْتِرَائِي ﴿٦٢﴾

فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرَوْا
النَّجْوَى ﴿٦٣﴾

قَالُوا إِنْ هَذَا مِنْ لِسَانِ يُرِيدِينَ أَنْ
يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَ
يَذْهَبَا بِطِرِيقَتِكُمُ الْمُغْتَبَىٰ ﴿٦٤﴾

فَأَجْبِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّخْتُوا صَفًّا وَ
قَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعْلَىٰ ﴿٦٥﴾

قَالُوا يُمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ
تَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ ﴿٦٥﴾

29) చూడండి, 7:111-114.

30) ఏ విధంగానైతే ఈరోజు కూడా అసత్య మార్గమీద, షిర్కులో మునిగి ఉన్నవారు కూడా తామే సరైన మార్గమీద ఉన్నామని గర్విస్తారో అదేవిధంగా వారూ గర్వించారు. చూ. 30:32.

31) చూడండి, 7:113-114.

66. (మూసా) అన్నాడు: "లేదు! మీరే (ముందు) విసరండి!" అప్పుడు అకస్మాత్తుగా వారి త్రాళ్ళు మరియు వారి కర్తలూ - వారి మంత్రజాలం వల్ల - అతనికి (మూసాకు) చలిస్తూ ఉన్నట్లు కనిపించాయి.³²

67. దానిలో మూసాకు, తన మనస్సులో కొంత భయం కలిగింది.³³

68. మేము (అల్లాహ్) అన్నాము: "భయం పడకు! నిశ్చయంగా నీవే ప్రాబల్యంపొందుతావు."³⁴

69. "నీ కుడిచేతిలో ఉన్నదానిని విసురు! అది వారు కల్పించిన వాటిని మ్రొగివేస్తుంది. వారు కల్పించింది నిశ్చయంగా, మాంత్రికుని తంత్రమే! మరియు మాంత్రికుడు ఎన్నడూ సఫలుడు కానేరడు. వాడు ఎటునుంచి, ఎలా వచ్చినా సరే!"

70. అప్పుడు ఆ మాంత్రికులు సాష్టాంగం (సజ్జా)లో పడుతూ అన్నారు: "మేము హారూన్ మరియు మూసాల ప్రభువును విశ్వసించాము."³⁵

71. (ఫిర్కాన్) అన్నాడు: "నేను అనుమతించక ముందే మీరు ఇతనిని విశ్వసించారా?"³⁶ నిశ్చయంగా, ఇతనే మీకు మంత్రజాలం నేర్పిన గురువు! కావున ఇప్పుడు నేను మీ అందరి

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى³²

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى³³

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى³⁴

وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدٌ سَلْبٌ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى³⁵

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى³⁶

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرٌ كُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ

32) ఇక్కడ: 'వారి త్రాళ్ళు మంత్రజాలం వల్ల చలిస్తున్నట్లు,' అని ఉంది. అంటే అవి పాములుగా కనిపించాయే, గాని వాస్తవానికి పాములుగా మారలేదు. దీనిలో విశదమయ్యేది ఏమిటంటే మంత్రజాలం (మిస్మరిస్మ³), మంత్రపు భావం వల్ల తాత్కాలికంగా ప్రజలకు అలా కనిపిస్తుందే కాని నిజానికి ఏ మార్పూరాదు.

33) చూడండి, 7:116.

34) మూసా (అ.స.) భయపడటానికి కారణం అతను కూడా ఒక మానవుడే. ప్రవక్త (అలైహిమ్ స.)లు అందరూ మానవులే కాని వారిపై దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.త.) తిలిపినది తప్ప, వేరే అగోచర జ్ఞానంగాని, భవిష్యత్తులో జరుగబోయే వాటి జ్ఞానంగాని వారికి ఉండదు. అల్లాహ్ (సు.త.): 'భయపడకు నీవే ఆధిక్యతవహిస్తావు.' అని అన్నప్పుడు అతనికి ధైర్యం వచ్చింది. అంటే అద్భుతసూచనలు చూపటం కూడా అల్లాహ్ (సు.త.) చేతిలోనే ఉంది. ప్రవక్తలు ఏదైనా అద్భుత విషయం జరిగే వరకు, అది జరగనున్నదని ఎరగరు. అంటే వారికెలాంటి అగోచరజ్ఞానం ఉండదు.

35) చూడండి, 7:117-120.

36) చూడండి, 71:23.

చేతులను మరియు కాళ్ళను, వ్యతిరేక పక్షాల నుండి నరికిస్తాను³⁷ మరియు మిమ్ముల్ని అందరినీ, ఖర్చూరపు దూలాల మీద సిలువ (శూలారోహణ) చేయిస్తాను. అప్పుడు మా ఇద్దరిలో ఎవరి శిక్ష ఎక్కువ కఠినమైనదో మరియు దీర్ఘకాలికమైనదో మీకు తప్పక తెలియగలదు."

72. వారు(మాంత్రికులు) అన్నారు: "మావద్దకు వచ్చిన స్వప్నమైన సూచనలను మరియు మమ్ముల్ని సృజించిన ప్రభువు (అల్లాహ్)ను వదలి, మేము నీకు ప్రాధాన్యత నివ్వము. నీవు చేయదలచుకున్నది చేసుకో! నీవు కేవలం ఐహిక జీవితాన్ని మాత్రమే అంతమొందించగలవు."³⁸

73. "నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు నందే విశ్వాస ముంచాము, ఆయన (అల్లాహ్)యే మా తప్పనిసరి మరియు నీవు బలవంతంగా మా చేత చేయించిన మంత్ర తంత్రాలను క్షమించేవాడు. (ప్రతిఫలమివ్వటంలో) అల్లాహ్‌యే సర్వశ్రేష్ఠుడు మరియు శాశ్వతంగా ఉండేవాడు (నిత్యుడు)."³⁹

74. నిశ్చయంగా, తన ప్రభువు ముందు పాపా త్ముడిగా హాజరయ్యే వాడికి తప్పక నరకం గలదు. అందులో వాడు చావనూలేదు బ్రతకనూలేదు!

75. ఎవడైతే విశ్వాసిగా హాజరవుతాడో మరియు సత్కార్యాలు చేసి ఉంటాడో,⁴⁰ అలాంటి వారికి ఉన్నత స్థానాలుంటాయి -

فَلَا قِطْعَانَ أَيْدِيكُمْ وَ أَرْجُلِكُمْ مِّنْ خِلَافٍ وَ لَا صَلْبَتِكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَ لَتَعْلَمَنَّ إِنَّمَا أَشَدُّ عَذَابًا وَ أَبْقَى ①

قَالُوا لَنْ نُؤْتِيَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَ الَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ②

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطِيئَاتِنَا وَ مَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهٍ مِنَ السِّحْرِ ③ وَ اللَّهُ خَيْرٌ وَ أَبْقَى ④

إِنَّهُ مِنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَ لَا يَحْيَى ⑤ وَ مَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ ⑥ الْعُلَى ⑦

37) అంటే కుడిచేయి ఎడమకాలు.

38) ఇక్కడ మాంత్రికులు అవిశ్వాసులుగా ఉన్నప్పుడు ఫిరోజెన్‌ను సంతోషపరచటంలో నిమగ్నులై ఉండిరి. ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడి ఉండిరి, కాబట్టి: 'మేము గెలిస్తే మాకు బహుమానం దొరుకుతుంది కదా?' అని అడిగారు. కాని వారికి మార్గదర్శకత్వం దొరికి మూసా (అ.స.) ఆరాధించే ప్రభువే నిజమైన ప్రభువు, అని తెలిసినపుడు, వారు అల్లాహ్ (సు.త.) సాన్నిధ్యాన్ని పొందటానికి ఇహలోక భోగభాగ్యాలనే కాదు, తమ జీవితాలను కూడా కోల్పోవటానికి సిద్ధపడ్డారు. ఎంత గొప్ప దైవభీతిని (తఖ్వా) కనబరచారో చూడండి.

39) అబ్‌ఖై, అల్-బా'ఖి (96): (నేకరించబడిన పదం) *The Ever-Lasting*, నిత్యుడు. He whose existence will have no end శాశ్వతుడు, చిరస్థాయిగా ఉండేవాడు. చూడండి, 55:26-27. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

40) సత్కార్యాలు చేయకుండా కేవలం విశ్వసించటం మాత్రమే పునరుత్థాన దినమున ఏ విధంగాను ఉపయోగకరం కాదు. చూడండి, 6:158.

76. శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు - వాటి క్రింద నెల యెళ్ళు పారుతూ ఉంటాయి. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు ఇదే పుణ్యవంతులకు దొరికే ప్రతిఫలం.

77. మరియు వాస్తవానికి, మేము మూసాకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా ఇలా తెలిపాము: ⁴¹ "నా దాసులను రాత్రివేళ తీసుకొని బయలుదేరు మరియు వారి కొరకు సముద్రం నుండి తడిలేని మార్గాన్ని ఏర్పరచు; వెంబడించి పట్టుబడతా వేమోనని భయపడకు, (సముద్రంలో మునిగి పోతావేమోనని కూడా) భీతిచెందకు." ⁴²

78. ఆ పిదప ఫిరోజున్ తన సేనలతో వారిని వెంబడించి (అక్కడికి) చేరగానే, సముద్రం వారిని హఠాత్తుగా అలుముకొని క్రముక్కున్నది.

79. మరియు ఫిరోజున్ తనజాతి ప్రజలను మార్గభ్రష్టులుగా చేశాడు మరియు వారికి సన్మార్గం చూపలేదు.

80. ఓ ఇస్రాయిల్ సంతతి వారలారా! వాస్తవానికి మేము, మిమ్మల్ని మీ శత్రువు నుండి విముక్తి కలిగించి, 'తూర్ పర్వతపు కుడివైపున మీతో వాగ్దానం చేసి, మీపై మన్నన' మరియు సల్వాలను అవతరింపజేశాము. ⁴³

81. (ఇంకా ఇలా అన్నాము): "మేము మీకు ప్రసాదించిన మంచి ఆహారపదార్థాలను తినండి, ⁴⁴ అందు తలబిరుసుతనం చేయకండి, అలాచేస్తే నా ఆగ్రహానికి గురికాగలరు. నా ఆగ్రహానికి గురిఅయిన వాడు తప్పక నాశనమవుతాడు.

82. అయితే, ఎవడైతే పశ్చాత్తాపపడి విశ్వసించి మరియు సత్కార్యాలు చేసి సన్మార్గంలో ఉంటాడో,

جَنَّاتٍ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاؤُ
مَنْ تَزَكَّى ﴿٦٦﴾

وَ لَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ
بِعِبَادِي فَأَصْرَبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ
يَبْسًا لَّا تَخْفَى دَرَاكًا وَلَا تَخْشَى ﴿٦٧﴾

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ
فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٦٨﴾

وَ أَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَ مَا هَدَى ﴿٦٩﴾

يَبْنَئِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكَ مِنْ
عَدُوِّكَمْ وَ أَعَدْنَاكُمْ جَازِبَ الطُّورِ
الْأَيْمَنِ وَ نَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ
السَّلْوَى ﴿٧٠﴾

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَ لَا
تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَ
مَنْ يَحِلِّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ
هُوَ ﴿٧١﴾

وَ إِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ

41) చూడండి, 7:130.

42) చూడండి, 26:63-66.

43) చూడండి, 19:52 మరియు 2:63.

44) మన్న మరియు సల్వాలను గురించి చూడండి, 2:57, 7:160. మన్న ఒక తియ్యని ఆహార పదార్థం. సల్వా ఒక రకమైన పక్షి (బుర్రపిట్ట, పూరెడుపిట్ట, కోలంకిపిట్ట లాంటిది).

అలాంటివానిపట్ల నేను క్షమాశీలుడను." 45 (3/4)

83. * మరియు (మూసా 'తూర్ పర్వతం మీద ఉన్నప్పుడు 46 అల్లాహ్ అన్నాడు): "ఓ మూసా! నీవు నీ జాతి వారిని విడిచి శిష్టుంగా (ఇక్కడికి) వచ్చిన కారణ మేమిటి?"

84. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: "అదిగో! వారు నా వెనుక నా అడుగుజాడలలో వస్తూనే ఉన్నారు; నీవు నా పట్ల ప్రసన్నుడవు కావాలని, ఓ నా ప్రభూ! నేను త్వరత్వరగా నీ సాన్నిధ్యానికి వచ్చాను." 47

85. (అల్లాహ్) అన్నాడు: "వాస్తవానికి! నీ వెనుక మేము, నీజాతివారిని పరీక్షకు గురిచేశాము మరియు సామిరి వారిని మార్గభ్రష్టులుగా చేశాడు."

86. ఆ తరువాత మూసా కోపంతోనూ, విచారం తోనూ తనజాతివారివద్దకు తిరిగి వచ్చిఅన్నాడు: "ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఏమీ? మీ ప్రభువు మీకు మంచి వాగ్దానం చేయలేదా? ఏమీ? ఒడంబడిక పూర్తికావడంలో ఏమైనా ఆలస్యమయ్యిందా? లేదా! మీ ప్రభువు యొక్క ఆగ్రహం మీపై విరుచుకు పడాలని కోరుతున్నారా? అందుకేనా మీరు నాకు చేసిన వాగ్దానాన్ని భంగపరచారు?"

87. వారు అన్నారు: "మేము నీకు చేసిన వాగ్దానాన్ని మాకు మేమై భంగపరచలేదు. కాని మాపై ప్రజల ఆభరణాల భారం మోపబడి ఉండెను, దానిని (అగ్నిలోకి) విసిరాము, ఇదేవిధంగా సామిరి కూడా వేశాడు."

صَالِحًا تَمْ أَهْتَدَى ﴿٣٤﴾

وَمَا آعْجَبَكَ عَنْ قَوْمِكَ يُوسَى ﴿٣٥﴾

قَالَ هُمْ أَوْلَاءِ عَلَىٰ آثِرِي وَآعْجَلْتُ

إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٣٦﴾

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ

وَآصَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿٣٧﴾

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ

أَسِفًا قَالَ يُقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ

وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمْ الْعَهْدُ

أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ

مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي ﴿٣٨﴾

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَ

لَكِنَّا حَبَلْنَا أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ

فَقَدَرْنَا فَنَرَاهَا كَذِبًا لَكَ الْقَىٰ السَّامِرِيُّ ﴿٣٩﴾

45) అల్- 'గప్పారు (15): *Oft-Forgiving*, క్షమాశీలుడు. Most Forgiving. పాపాలను క్షమించే వాడు, ఎక్కువగా క్షమించేవాడు. ఇంకా చూడండి. అల్-గాఫిర్: క్షమాగుణ పరిపూర్ణుడు,

40:3. అల్- 'గప్పారు (35): *The Forgiver*, క్షమించేవాడు, 2:173, అల్- 'గప్పారు మరియు అల్- 'గప్పారు అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

46) చూడండి, 2:51 మరియు 7:142.

47) ఇక్కడ స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే ఒక జాతి చాలా కాలం వరకు దాస్యంలో ఉండి అకస్మాత్తుగా దానికి స్వాతంత్ర్యం దొరికితే, అది తన భూతకాలపు క్రమశిక్షణలేని స్వభావాన్ని ఒకేసారి మార్చుకోలేదు. కాబట్టి ముందు తెలుపబడినట్లు, మూసా (అ.స.) వెళ్ళిపోగానే, అతని జాతివారు, ఆవుదూడను ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకున్నారు. ఎందుకంటే, అంతకు ముందు వారు ఈజిప్టులో విగ్రహాధనకు అలవాటుపడి ఉండేవారు.

88. తరువాత అతడు (సామిరి) వారికొక ఆవుదూడ విగ్రహాన్ని తయారుచేశాడు. దాని నుండి ఆవుదూడ అరుపువంటి శబ్దం వచ్చేది.⁴⁸ పిదప వారన్నారు: "ఇదే మీ ఆరాధ్య దైవం మరియు మూసా యొక్క ఆరాధ్య దైవం కూడాను, కాని అతను దానిని మరచిపోయాడు."

89. ఏమీ? అది వారికెలాంటి సమాధానమివ్వ జాలదని మరియు వారికెలాంటి కీడుగానీ, మేలు గానీ చేయజాలదని వారు చూడటం లేదా?⁴⁹

90. మరియు వాస్తవానికి హోరూన్ ఇంతకు ముందు వారితో చెప్పి ఉన్నాడు: "ఓ నా జాతి ప్రజలారా! దీని (ఈ విగ్రహం)తో మీరు పరీక్షింపబడుతున్నారు. మరియు నిశ్చయంగా, ఆ అసంతోకరుణామయుడే మీ ప్రభువు! కావున మీరు నన్నే అనుసరించండి మరియు నా ఆజ్ఞనే పాలించండి."

91. వారన్నారు: "మూసా తిరిగి మా వద్దకు వచ్చే వరకు, మేము దీనిని ఆరాధించకుండా ఉండలేము."

92. (మూసా, హోరూన్ తో) అన్నాడు: "ఓ హోరూన్! నీవు వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పడటం చూసినప్పుడు (వారిని వారించకుండా) నిన్ను ఎవరు ఆపారు?"

93. "నీ వెండుకు నన్ను అనుసరించలేదు? నీవు కూడా నా ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించావా?"⁵⁰

94. (హోరూన్) అన్నాడు: "నా తల్లి కుమారుడా (సోదరుడా)! నాగడ్డాన్ని గానీ, నాతల వెంట్రుకలను

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ
فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَى
فَنَسِيَ ۝

أَفَلَا يَرَوْنَ إِلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا
وَلَا يَنْبَلِيكَ لَهُمْ صِرًّا وَلَا نَفْعًا ۝

وَ لَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ
يَقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ
الرَّحِيمُ فَاتَّبِعُونِي وَ أَطِيعُوا
أَمْرِي ۝

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَكِفِينَ حَتَّى
يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى ۝

قَالَ يَهُرُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ
ضَلُّوا ۝

أَلَا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ۝

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا

48) చూడండి, 7:148.

49) అల్లాహ్ (సు.త.) వారి బుద్ధిహీనతను స్పష్టం చేస్తున్నాడు. ఆ ఆవుదూడ వారి ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వజాలదూ మరియు వారికెలాంటి లాభంగానీ నష్టంగానీ చేయజాలదూ, అని తెలిసికూడా వారు దానిని ఆరాధించడం, బుద్ధిహీనత కాక మరేమిటి? ఆరాధ్యదేవుడు అల్లాహ్ (సు.త.) మాత్రమే, ఆయనే తనదాసుల మొర వింటాడు మరియు వారికి లాభంగానీ, నష్టం గానీ చేయగల శక్తిసామర్థ్యాలు కలిగి ఉన్నాడు.

50) చూడండి, 7:142.

గాని పట్టిలాగకు: 'వాస్తవానికి ఇస్రాయిల్ సంతతివారిలో విభేదాలు కల్పించావు, నీవు నా మాటను లక్ష్యపెట్టలేదు.' అని, నీవు అంటావేమో నని నేను భయపడ్డాను."⁵¹

95. (మూసా) అన్నాడు: "ఓ సామిరీ! ఇక నీ సంగతేమిటి?"

96. (సామిరీ) అన్నాడు: "వారు చూడని దానిని నేను చూశాను. ఆ తరువాత నేను సందేశహారుని (జబ్బీల్) ⁵² పాదగుర్తుల నుండి ఒక పిడికెడు (మట్టి) తీసుకొని దాని (ఆవుదూడ విగ్రహం) మీద వేశాను మరియు నా ఆత్మ నన్ను ఈ విధంగా ప్రేరేపించింది."

97. (మూసా) అన్నాడు: "సరే వెళ్ళిపో! నిశ్చయంగా, నీ శిక్ష ఏమిటంటే, నీవు జీవితాంతం 'నన్ను ముట్టవద్దు' (లా మిసాస) అని, అంటూ ఉంటావు. మరియు నిశ్చయంగా, నీకు (వచ్చే జీవితంలో శిక్ష) నిర్ణయించబడిఉంది, దాని నుండి నీవు తప్పించుకోలేవు. ఇక నీవు, భక్తుడవైన నీ ఆరాధ్యుని చూడు! మేము దానిని నిశ్చయంగా, కాల్పుతాము, తరువాత దానిని భస్మంచేసి సముద్రంలో విసిరివేస్తాము."⁵³

98. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్య దైవం అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన జ్ఞానం ప్రతిదానిని ఆవరించి ఉంది.

99. (ఓ ముహమ్మద్!) ఈ విధంగా మేము పూర్వం జరిగిన గాథలను నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు వాస్తవంగా మేము, మా తరపు నుండి నీకు హితోపదేశాన్ని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) ప్రసాదించాము.

بِرَأْسِي ۖ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ لَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ۝

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا مِمْرِيُّ ۝

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَ كَذَلِكَ سَوَّكْتُ لِي نَفْسِي ۝

قَالَ فَأَذِهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ ۖ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تَخْلَفَهُ ۗ وَ انْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الذِّي ظَلَمْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ۝

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الذِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۝

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۗ وَ قَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ۝

51) దీని వివరాలకు చూడండి, 7:150.

52) చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు రసూల్ అంటే ఇక్కడ జబ్బీల్ ('అ.స.) అనే వ్యాఖ్యానించారు.

53) దీనిలో విశదమయ్యేదిమిటంటే, షిర్క వైపుకు మరల్చే ప్రతి దానిని నాశనంచేయాలి. అది జబ్బీల్ ('అ.స.) పాదగుర్తుల మట్టి అయినా సరే! దానిని ప్రసాదంగా భావించి ఆరాధిస్తే, అది కూడా షిర్కే.

100. దీని నుండి ముఖం త్రిప్పుకునేవాడు పునరుత్థానదినమున (గొప్పపాప) భారాన్ని భరిస్తాడు.

101. అదే స్థితిలో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. పునరుత్థాన దినమున వారికాభారం ఎంతో దుర్భరమైనదిగా ఉంటుంది.

102. ఆ దినమున బాకా ('సూర్) ఊదబడుతుంది. ⁵⁴ మరియు మేము అపరాధులను ఒకచోట జమచేస్తాము. ఆ రోజు వారి కళ్ళు (భయంతో) నీలమైపోతాయి.

103. వారు ఒకరితోనొకరు ఇలా గుసగుసలాడుకుంటారు: "మీరు (భూమిలో) పది (రోజుల) కంటే ఎక్కువ ఉండలేదు." ⁵⁵

104. వారు ఏమి మాట్లాడుకుంటున్నారో మాకు బాగా తెలుసు. వారిలో మంచి తెలివితేటల వారు: "మీరు కేవలం ఒక్క దినం మాత్రమే ఉన్నారు!" అని అంటారు.

105. మరియు వారు నిన్ను పర్వతాలను గురించి అడుగుతున్నారు. వారిలో అను: "నా ప్రభువు వాటిని ధూళిగా మార్చి ఎగురవేస్తాడు.

106. "ఆ తరువాత దానిని (భూమిని) చదువైన మైదానంగా చేసివేస్తాడు.

107. "నీవు దానిలో ఎలాంటి పల్లం గానీ, మిట్ట గానీ చూడలేవు." ⁵⁶

108. ఆరోజు అందరూ పిలిచేవానిని వెంబడిస్తారు అతని నుండి తొలగిపోరు. ⁵⁷ అనంత కరుణా మయుని ముందు వారి కంఠ స్వరాలన్నీ అణిగిపోయి ఉంటాయి, కావున నీవు గొణుగులు తప్ప మరేమీ వినలేవు.

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا ۝

خُلِدَيْن فِيهِ ۖ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا ۝

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَ نَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ۝

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ۝

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ۝

وَ يَسْتَوُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ۝

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ۝

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ۝

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ وَ خَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَبْسًا ۝

54) 'సూర్' అంటే ఖర్చు, బాకా. అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞతో ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) దానిని ఉడుతారు. అప్పుడు పునరుత్థానం ఆవరిస్తుంది. (ముస్నద్ అ'హ్మద్, 2/191) దాదాపు ఇలాంటి 'హదీసీ' తిర్మిజీ'లో కూడా ఉంది. మొదటి శబ్దంతో అందరూ మరణిస్తారు. రెండవ సారి బాకా ఉడగానే అందరూ తిరిగి సజీవులుగా లేచి వస్తారు.

55) ఈ విధమైన ఆయత్లకొరకు చూ. 2:259, 17:52, 18:19, 23:112113, 30:55, 79:46.

56) చూడండి, 14:48.

57) ఆ పిలిచేవాని నుండి తప్పించుకొని అటూ-ఇటూ పోకుండా అతని వెంబడిపోతారు.

109. ఆ రోజు సిఫారసు ఏ మాత్రం పనికిరాదు. కానీ! అనంత కరుణామయుడు ఎవరికైనా అనుమతించిచ్చి, అతని మాట ఆయనకు సమ్మత మైనదైతేనే తప్ప!⁵⁸

110. (ఎందు కంటే!) ఆయనకు - వారికి ప్రత్యక్షంగా నున్నది మరియు పరోక్షంగా నున్నది - అంతా తెలుసు, కాని వారు తమ జ్ఞానంలో ఆయనను గ్రహించజాలరు.⁵⁹ (7/8)

111. * మరియు సజివుడు, విశ్వవ్యవస్థకు ఆధారభూతుడు (శాశ్వతుడు) అయిన, ఆయన (అల్లాహ్) ముందు అందరి ముఖాలు నమ్రతలో వంగి ఉంటాయి. మరియు దుర్మార్గాన్ని అవలంబించిన వాడు, నిశ్చయంగా విఫలుడవుతాడు.⁶⁰

112. మరియు సత్కార్యాలు చేస్తూ, విశ్వాసియై ఉన్న వానికి ఎలాంటి అన్యాయం గానీ, నష్టం గానీ జరుగునేమోనని భయపడే అవసరం ఉండదు.⁶¹

113. మరియు ఈ విధంగా, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను 'అరబ్బీభాషలో క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము. మరియు ఇందులో పలురకాల హెచ్చరికలు చేశాము. బహుశా వారు దైవభీతి కలిగి ఉంటారేమోనని; లేదా! వారు ఉపదేశం గ్రహిస్తారేమోనని.⁶²

114. అల్లాహ్ అత్యున్నతుడు, సార్వభౌముడు,⁶³ పరమసత్యుడు. (ఓ ముహమ్మద్!)

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ

أِذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ۝

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ

وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ۝

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ ۝ وَقَدْ

خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ۝

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ

مُؤْمِنٌ فَلَا يَخْفُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ۝

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَ

صَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ

يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ۝

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ ۝ وَلَا تَعْجَلْ

58) ఈ విధమైన ఆయల్ ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. చూడండి, 53:26, 21:28, 34:23, 10:3, 78:38, 2:255, 19:87 మొదలైనవి.

59) అల్లాహ్ (సు.త.)కు ప్రతి ఒక్కరి విషయం తెలుసు, కాబట్టి ఎవరు ఎక్కువ సత్పురుషుల్లో ఆయనకు బాగాతెలుసు. అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప మరెవ్వరూ అది ఎరుగరు. కావున సిఫారసు చేసే అర్హతగల వానిని ఆయనే ఎన్నుకుంటాడు.

60) దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'ప్రతివానికీ అతని హక్కు చెల్లించండి. లేకుంటే పునరుత్థాన దినమున ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.' మరొక 'హదీస్'లో ఉంది: 'దుర్మార్గం నుండి దూరంగా ఉండండి, ఫిర్కా మహా దుర్మార్గం ('జాల్మి అ'జిమ్), అది క్షమించబడదు.' (స. ముస్లిం).

61) చూడండి, 16:96-97.

62) చూడండి, 12:2, 13:37, 14:4, 19:97.

63) అల్-మలికు (4): *The Monarch*, సార్వభౌముడు. విశ్వాధిపతి. చూ. 23:116, 59:23, 62:1, అల్-మలిక్: Mighty Emperor, చక్రవర్తి, సర్వాధికారి, 54:55. మాలికు: Master,

నీకు ఖుర్ఆన్ సందేశం (వహీ) పూర్తిగా అవతరింప జేయబడవరకు దానిని గురించి తొందరపడకు. మరియు ఇలా ప్రార్థించు: "ఓ నా ప్రభూ! నా జ్ఞానాన్ని వృద్ధిపరచు!"⁶⁴

115. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఇంతకు పూర్వం ఆదమ్ తో ఒకవార్గానం చేయించిఉన్నాము కాని అతడు దానిని మరచిపోయాడు మరియు మేము అతనిలో స్థిరత్వాన్ని చూడలేదు.⁶⁵

116. మరియు మేము దేవదూతలతో: "ఆదమ్ కు⁶⁶ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి." అని ఆజ్ఞాపించినపుడు ఒక్క ఇబ్లీస్ తప్ప అందరూ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేశారు. అతడు నిరాకరించాడు.

117. అప్పుడు అన్నాము: "ఓ ఆదమ్! నిశ్చయంగా, ఇతడు నీకు మరియు నీ భార్యకు శత్రువు, కాబట్టి ఇతడిని, మీ ఇద్దరిని స్వర్గం నుండి వెడలగొట్టనివ్వకండి అలా అయితే మీరు దురవస్థకు గురి కాగలరు."⁶⁷

118. "నిశ్చయంగా, ఇక్కడ నీవు ఆకలిగొనవూ మరియు వస్త్రహీనుడవూ (దిగంబరుడవూ) కావు."⁶⁸

119. "మరియు నిశ్చయంగా, ఇందులో నీకు దాహమూ కలుగదు మరియు ఎండకూడా తగలదు."

بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ

وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿٦٤﴾

وَلَقَدْ عَاهَدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ

فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿٦٥﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ

فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ ﴿٦٦﴾

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَ

لِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ

فَتَشْقَىٰ ﴿٦٧﴾

إِنَّ لَكَ لَأَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ ﴿٦٨﴾

وَإِنَّكَ لَأَلَّا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَىٰ ﴿٦٩﴾

Owner, ప్రతిదాని నిజస్వామి, చూడండి, 1:4. *మాలికుల్-ముల్క్ (84): The Sovereign of the Universe*, విశ్వసామ్రాట్టు. విశ్వసామ్రాజ్యాధిపతి, చూ. 3:26.

64) ఖుర్ఆన్ అవతరణకు చూడండి, 75:16-19 మరియు 25:32.

65) ఆ వార్గానం ఏమిటంటే ఒక ప్రత్యేక వృక్షపు దరిదాపులకు పోగూడదని, అంటే ఆ వృక్షపు ఫలాలు తినకూడదని. కాని షైతాన్ అతనిని (అ.స.) మరియు అతని భార్యను తన వలలోకి తీసుకొని: 'ఆ వృక్షపు ఫలాలను తినటం వల్ల మీరు చిరంజీవులవుతారు.' అని చెప్పి, వారిచేత ఆ ఫలాన్ని తినిపించి, అల్లాహ్ (సు.త.)లో చేసిన వార్గానాన్ని భంగం చేయించాడు.

66) ఆదమ్ (అ.స.) గాఢ కొరకు చూడండి, 2:30-34, 15:28-34.

67) త్రస్తా: అంటే ప్రయాస, కష్టం, కఠినం. ఏమిటంటే, స్వర్గంలో మానవుని అత్యవసర వసతులు అంటే ఆహారపానీయాలు, వస్త్రాలు మరియు నివాసం అన్నీ కోరినవెంటనే లభిస్తాయి. వాటి కొరకు కష్టపడి అవసరంవుండదు. కాని, ఇహలోకంలో వాటికొరకు మానవుడు ప్రయాసపడుతూ వుంటాడు. అదే దీని అర్థం.

68) చూడండి, 7:20-22.

120. అప్పుడు షైతాన్ అతని మనస్సులో కలతలు రేకెత్తిస్తూ అన్నాడు: "ఓ అదమ్! శాశ్వత జీవితాన్ని మరియు అంతంకాని సామ్రాజ్యాన్ని ఇచ్చే వృక్షాన్ని నీకు చూపనా?"

121. ఆ పిదప వారిద్దరు దాని నుండి (ఫలాన్ని) తిన గానే వారిద్దరికీ, వారి దిగంబరత్వం వ్యక్తం కాసాగింది. ⁶⁹ మరియు వారిద్దరు స్వర్గపు ఆకులను తమమీద కప్పుకోసాగారు. (ఈ విధంగా) అదమ్ తన ప్రభువు ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించి, సన్మార్గం నుండి తప్పిపోయాడు.

122. ఆ తరువాత అతని ప్రభువు, అతనిని (తన కారుణ్యానికి) ఎన్నుకొని, అతని పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించి, అతనికి మార్గ దర్శకత్వం చేశాడు.

123. (అల్లాహ్) అన్నాడు: "మీరిద్దరూ కలసి ఇక్కడి నుండి దిగిపోండి. మీరు ఒకరికొకరు శత్రువులై ⁷⁰ ఉంటారు. కాని నా తరపు నుండి మీకు మార్గదర్శకత్వం తప్పక వస్తూ ఉంటుంది, కావున నా మార్గదర్శకత్వాన్ని అనుసరించే వాడు, మార్గభ్రష్టుడూ కాడు మరియు దురవస్థకూ గురికాడు.

124. "మరియు ఎవడైతే నా సందేశం నుండి విముఖుడవుతాడో నిశ్చయంగా, అతని జీవితం ఇరుకైపోతుంది మరియు పునరుత్థానదినమున అతనిని అండునిగా లేపుతాము."

125. అప్పుడతడు అంటాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నన్నెందుకు గ్రుడ్డివానిగా లేపావు, వాస్తవానికి నేను (ప్రపంచంలో) చూడగలిగేవాణ్ణి కదా?"

126. అప్పుడు (అల్లాహ్) అంటాడు: "మా సూచనలు నీ వద్దకు వచ్చినపుడు, నీవు వాటిని విస్మరించావు. మరియు అదేవిధంగా ఈ రోజు నీవు విస్మరించబడుతున్నావు."

127. మరియు ఈ విధంగా, మేము మితిమీరి

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا أَدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبُلَى ۝

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لَهُمَا سَوَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفْنَ عَلَيْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ۝

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ۝

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَبَبًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَأَمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْتَقِ ۝

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ۝

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ۝

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنسى ۝

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ

69) వారి దిగంబరత్వం వ్యక్తం కాసాగింది. చూడండి, 7:26-27.

70) అంటే మానవుడు మరియు షైతాన్ చూడండి, 7:24 మరియు 2:36.

ప్రవర్తిస్తూ తన ప్రభువు సూచనలను విశ్వసించని వానికి ప్రతీకారం చేస్తాము. మరియు పరలోక శిక్ష ఎంతో కఠినమైనది మరియు శాశ్వతమైనది.

128. వీరికి పూర్వం గడిచిన ఎన్నో తరాలను మేము నాశనం చేసి ఉన్నాము. వీరు వారి నివాసస్థలాలలో తిరుగుతున్నారు. ఏమీ? దీని వలన కూడా వీరికి మార్గదర్శకత్వం లభించలేదా? నిశ్చయంగా, ఇందులో అర్థంచేసుకొనేవారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

129. మరియు నీ ప్రభువు నుండి మొదట్లోనే ఒక గడువు కాలం నిర్ణయించబడి ఉండకపోతే, వీరికి ఈ పాటికే (శిక్ష) తప్పక విధించబడి ఉండేది. కాని (వీరి) గడువుకాలం నిర్ణయించబడి ఉంది.⁷¹

130. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) వారు పలికి మాటలకు నీవు ఓర్పు వహించు. సూర్యుడు ఉడయించక ముందు మరియు అస్తమించక ముందు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయన స్తోత్రం చెయ్యి. మరియు రాత్రి సమయాలలో మరియు పగటి వేళలలో కూడా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు.⁷² అప్పుడు నీవు సంతోషపడవచ్చుతావు!

131. మేము వారిలో చాలా మందికి - వాటిలో వారిని పరీక్షించటానికి - వారు అనుభవించటానికి, ఇచ్చిన ఇహ్లాక జీవితశోభను నీవు కళ్ళాత్తి చూడకు.⁷³ నీ ప్రభువు ఇచ్చే జీవనోపాధియే అత్యుత్తమమైనది మరియు చిరకాలముండేది.⁷⁴

يُؤْمِنُ بِآيَاتِ رَبِّهِ ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ۝

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُونِ يَيسُبُونَ فِي مَسْجِدِنَا إِذْ فِي ذٰلِكَ لآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهْيِ ۝

وَلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ۝

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا ۖ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ ۖ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ۝

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنهُمْ زَهْرَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۖ لِنَفِثَنَّهُمْ فِيهِ ۖ وَرَرِّقْ رَبِّكَ ۚ خَيْرٌ ۖ وَأَبْقَىٰ ۝

71) అల్లాహ్ (సు.త.) పాపం చేసేవారిని వెనువెంటనే శిక్షిస్తే ప్రపంచంలో ఒక్కడు కూడా శిక్షించబడకుండా ఉండడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.)కు తెలుసు, కాబట్టి ఆయన (సు.త.) ప్రతి ఒక్కరికి పశ్చాత్తాపపడటానికి గడువుఇస్తాడు. ఇదే అల్లాహ్ (సు.త.) విధానం (సాంప్రదాయం). ఇక ఆ సమయం వచ్చిన తరువాత ఆయన శిక్షనుండి తప్పించే వారు ఎవ్వరూ ఉండరు. అందుకే నీవు సత్య-తిరస్కారులను బోగ బాగాలతో విద్రవీగుతూ ఉండటాన్ని చూస్తున్నావు. చూడండి, 10:11, 16:61, 18:58.

72) చూడండి, 11:114.

73) ఇలాంటి సందేశానికి చూడండి, 3:196-197, 15:88 మరియు 18:7 మొదలైనవి.

74) ఒకసారి 'ఉమర్ (ర'ది.అ.) దైవప్రవక్త (స'అస) దగ్గరికి వచ్చారు. అతను ఒక చాపమీద పండుకొని ఉన్నది చూసి ఏడ్వసాగారు. అతని ఇంట్లో రెండు చర్మాల కంటే ఎక్కువ ఏమీ లేవు.

132. మరియు నీ కుటుంబంవారిని నమూజ్ చేయమని ఆజ్ఞాపించు; మరియు స్వయంగా నీవు కూడా దానిని సహనంతో పాటించు. మేము నీ నుండి జీవనోపాధిని ఆశించము. మేమే నీకు జీవనోపాధిని ఇచ్చేవారము. చివరకు దైవబీతి గలవారిదే ఉత్తమ ముగింపు.

133. మరియు వారంటారు: "ఇతను (ఈ ప్రవక్త) తన ప్రభువు నుండి ఏదైనా ఒక అద్భుత సూచన (మహిమ) ఎందుకు తీసుకురాడు?" ఏమి? పూర్వపు గ్రంథాలలో పేర్కొనబడిన స్పష్టమైన నిదర్శనం వారివద్దకు రాలేదా? ⁷⁵

134. ఒకవేళ మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను / ముహమ్మద్‌ను) పంపక ముందే వారిని శిక్షించి ఉంటే! వారు అనేవారు: "ఓ మా ప్రభూ! నీవు మా వద్దకు ఒక సందేశహరుణ్ణి ఎందుకు పంపలేదు? (అలాచేస్తే) నిశ్చయంగా, మేము - అవమానం పొంది, అగౌరవంపాలు కాకముందే - నీ సూచనలను పాటించేవారం కదా?" ⁷⁶

135. వారిలో ఇలా అను: "ప్రతి ఒక్కడు (తన అంతిమ ఫలితం కొరకు) వేచి ఉన్నాడు. కావున మీరు కూడా వేచిఉండండి. సరైనమార్గంలో ఉన్న వారెవరో మరియు మార్గదర్శకత్వం పొందిన వారెవరో, మీరు త్వరలోనే తెలుసుకుంటారు."

*****

وَ أُمِرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَ اضْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى ﴿١٣٢﴾

وَ قَالُوا لَوْلَا يَا تِينًا بآيَةٍ مِّن رَّبِّهِ ۗ أَوْ لِمَ تَأْتِيهِمْ بَيِّنَاتٌ مَّا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ﴿١٣٣﴾

وَ لَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِن قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَىٰ ﴿١٣٤﴾

قُلْ كُلُّ مُتَّبِعٍ فَتَتَّبِعُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿١٣٥﴾

దైవప్రవక్త ('అస) అతని ఏడ్చుకు కారణమడగగా, 'ఉమర్ (ర'ది.అ.) ఇలా జవాబిచ్చారు: 'ఖైసర్ మరియు క్షీసా ఎన్నో భోగ భాగ్యాలలో మునిగి ఉన్నారు. మీరేమో అత్యుత్తమ సృష్టి అయి కూడా ఈ స్థితిలో ఉన్నారు.' దానికి దైవప్రవక్త ('అస) అన్నారు: " 'ఉమర్ (ర'ది.అ.) నీకు ఇంకా సందేహముందా? ఎవరికైతే కేవలం ఇహలోకంలోనే భోగభాగ్యాలు ఇవ్వబడ్డాయో వారే వీరు. వీరికి పరలోకంలో ఏమీ మిగలదు." ('స'హీహ్ బుఖారీ, ముస్లిం).

75) ఇంకా చూడండి, 2:42 మరియు 61:6.

76) అల్లాహ్ (సు.త.) ఎవరిని కూడా అజ్ఞానంతో చేసే తప్పుల కొరకు - వారికి మార్గదర్శకత్వం చూపనంత వరకు - శిక్షించడు. అంటే సన్మార్గాన్ని చూసిన తరువాత కూడా దాన్ని తిరస్కరించి మార్గభ్రష్టులైన వారిని శిక్షిస్తాడు. చూ. 6:131, 15:4; 26:208-209. ***